

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства
на тему: «Мовні засоби створення комічного
у британському комедійному фільмі Bridget Jones's Diary
«Щоденник Бріжит Джонс»
і специфіка їх відтворення в українському перекладі»

Студентки групи МПа 07-21
факультету германської філології і
перекладу
освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно-
орієнтований переклад (англійська мова і
друга іноземна мова)
за спеціальністю 035 Філологія
Нігам Христини Анілівни

Допущена до захисту
« ____ » ____ 2022 року

Завідувач кафедри теорії і практики
перекладу з англійської мови
_____ доц. Мелько Х. Б.
(підпис) (ПІБ)

Науковий керівник:
доктор філологічних наук, доцент,
професор Капранов Я. В.

Національна шкала
Кількість балів:
Оцінка:ЄКТС

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Department of Theory and Practice of Translation from the English Language

Master's Degree Thesis in Translation Studies

**under the title: “Lingual means of creating the comic effect
in British comedy movie Bridget Jones's Diary
and specifics of rendering them in Ukrainian translation”**

Group MPa 07-21
Department of German Philology and
Translation
Educational Programme Translation
Studies: Specialized Translation (English
and Second Foreign Language)
Majoring 035 Philology
Khrystyna A. Nigam

Research supervisor:
Professor
Yan V. Kapranov
Doctor of Science (Philology),
Associate Professor

Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

ЗАВДАННЯ на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студента(ки) II курсу МПа 07-21 групи факультету германської філології і перекладу КНЛУ

Нігам Христини Анілівни

(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Тема роботи Мовні засоби створення комічного у британському комедійному фільмі Bridget Jones's Diary «Щоденник Бріжит Джонс» і специфіка їх відтворення в українському перекладі

Науковий керівник доктор філологічних наук, доцент, професор Капранов Ян Васильович

Дата видачі завдання “10” вересня 2021 р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2021 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2021 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2021р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2022 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2022р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2022 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	07 жовтня 2022 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2022 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2022 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)

Студент _____ (підпис)

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студента(ки) II курсу МПа 07-21 групи факультету германської філології і перекладу спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Нігам Христини Анілівни

(ПІБ студента)

за темою Мовні засоби створення комічного у британському комедійному фільмі Bridget Jones's Diary «Щоденник Бріжит Джонс» і специфіка їх відтворення в українському перекладі

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити √ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	<input type="checkbox"/> усі компоненти присутні , <input type="checkbox"/> один компонент відсутній <input type="checkbox"/> декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	<input type="checkbox"/> повна відповідність <input type="checkbox"/> незначні помилки в оформленні <input type="checkbox"/> оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	<input type="checkbox"/> повна відповідність <input type="checkbox"/> відповідність неповна <input type="checkbox"/> не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	<input type="checkbox"/> повна відповідність <input type="checkbox"/> відповідність неповна <input type="checkbox"/> не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	<input type="checkbox"/> повна відповідність <input type="checkbox"/> відповідність неповна <input type="checkbox"/> не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	<input type="checkbox"/> повна відповідність <input type="checkbox"/> відповідність неповна <input type="checkbox"/> не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	<input type="checkbox"/> повна відповідність <input type="checkbox"/> відповідність неповна <input type="checkbox"/> не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

Кваліфікаційна робота _____ може бути (не може бути)

(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

(підпис керівника)

(_____)
(ПІБ керівника)

” ____ ” _____ 2022 рік

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

студента(ки) II курсу МПа 07-21 групи факультету германської філології і перекладу спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Нігам Христини Анілівни

(ПІБ студента)

за темою Мовні засоби створення комічного у британському комедійному фільмі Bridget Jones's Diary «Щоденник Бріжит Джонс» і специфіка їх відтворення в українському перекладі

	Критерії	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи — загалом 10 балів (усі компоненти присутні – 10 , один компонент відсутній – 5 , декілька компонентів відсутні – 0)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи у форматуванні – 8 , незначні помилки в оформленні – 6 , значні помилки в оформленні – 4 , оформлення переважно не відповідає вимогам – 0)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки у формулюваннях – 6 , суттєві помилки у формулюваннях – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві помилки у формулюваннях – 8 , недостатня кількість проаналізованих іноземних джерел (мін. 30%) – 6 , відсутній критичний аналіз наукових праць – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність власного аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при перекладі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при перекладі й аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність перекладацького аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , неповне висвітлення результатів дослідження – 6 , часткове висвітлення результатів дослідження – 4 , не відповідає результатам дослідження – 0)	

Усього набрано балів: _____

(ПІБ рецензента)

(підпис рецензента)

” ” _____ 2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМІЧНОГО В ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ	10
1.1 Комічне як категорія естетики	10
1.2 Стратегії і тактики перекладу комічного	16
1.3 Особливості медійного дискурсу	22
Висновки до розділу 1	31
РОЗДІЛ 2 ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОМІЧНОГО В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ	33
2.1 Лінгвостилістичні засоби створення комічного в англійськомовному художньому дискурсі	33
2.2 Втілення інконгруентності як механізму творення комічного в художньому дискурсі	46
Висновки до розділу 2	49
РОЗДІЛ 3 СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КОМІЧНОГО В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ	50
3.1 Стратегії перекладу гумористичних діалогів у художньому дискурсі	50
3.2 Застосування перекладацьких трансформацій як способів відтворення лінгвостилістичних особливостей комічного	54
Висновки до розділу 3	74
ВИСНОВКИ	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	79
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ	84
ДОДАТОК	85
SUMMARY	110

ВСТУП

В наш час в Україні зростає інтерес широкого кола користувачів медіа-ресурсів до наукових, пізнавальних, розважальних англомовних програм. Зростає потреба у висококваліфікованих перекладачах, які компетентні у соціальних, політичних, літературних, історичних питаннях.

Однією зі складних проблем при перекладі різних текстів є гумор. Гумор – найважливіший феномен в англійській культурі, який сформувався в залежності від національних традицій та ціннісних установок.

Бездоганне володіння іноземною мовою не забезпечує вдалий переклад гумористичного тексту або усного мовлення. При перекладі на іншу мову може втрачатися гумор, що містився у вихідному тексті. Перекладачі часто стикаються з проблемою неперекладності окремих аспектів гумору, неадекватності передачі тонкощів гумору та ін.

Засади формування когнітивно-діяльнісного напрямку сучасного перекладознавства визначені у працях І. С. Алексєєвої, Г. І. Богіна, І. Е. Ключанова, О. М. Крюкова, В. О. Руцакова, Н. К. Рябцевої, Ю. О. Сорокіна, П. Х. Торопа, Т. О. Фесенко, В. І. Хайрулліна та ін.

Проблемою відтворення комічного у перекладознавстві займалися вітчизняні та зарубіжні науковці – Ю. В. Галяєва, Р. Діот, К. Є. Жук, Р. С. Колесник, І. Ю. Марченкова, Р. О. Орлова, О. А. Павловська, Д. Чіаро та ін.

В методиці перекладу актуальними є питання вивчення та застосування способів та прийомів передачі комічного, проблеми відтворення комічного в медійному дискурсі.

Мета дослідження полягає у розкритті лінгвостилістичних особливостей комічного в англійськомовному медійному дискурсі та визначенні механізмів перекладу їх українською мовою.

Досягнення поставленої мети зумовило розв'язання таких завдань:

– визначити мовні засоби створення комічного;

- з'ясувати лексико-семантичні прийоми створення комічного;
- розкрити лінгвостилістичні особливості комічного зображення дійсності;
- проаналізувати інконгруентність як чинник комічного;
- визначити роль та особливості діалогу в медійному дискурсі;

Об'єктом дослідження є мовні засоби створення комічного.

Предметом дослідження – стратегії і тактики перекладу комічного в медійному дискурсі.

У розв'язанні проблеми відтворення лінгвостилістичних особливостей комічного відображення дійсності в дослідженні застосовувалися **методи:**

- загальнонаукові: аналізу, синтезу, індукції;
- методи лінгвокультурологічного аналізу: культурно-історичного аналізу, зіставного аналізу;
- методи кількісних підрахунків для узагальнення одержаної інформації.

Дослідження англійськомовного медійного дискурсу зумовило застосування лінгвістичного аналізу: методів контекстуального, компонентного, лінгвостилістичного аналізу.

Дослідження способів перекладу вербальних засобів створення комічного в діалогах українською мовою визначило доцільність застосування перекладознавчого та трансформаційного аналізу.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що:

- дано визначення поняття «гумористичний діалог»;
- виокремлено засоби створення комічного в англійськомовному художньому дискурсі;
- зазначено шляхи та загальні тенденції відтворення комічного в художньому дискурсі.

Отримані у кваліфікаційній роботі результати є певним внеском до загальної теорії перекладу.

Практичне значення отриманих результатів визначається тим, що можуть бути використані на лекційних та семінарських заняттях з теорії та практики перекладу в вищій школі, спецкурсах, на перекладацькій практиці.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, списку використаних джерел, додатків та резюме.

У Вступі обґрунтовано актуальність дослідження, сформульовано мету та завдання, визначено об'єкт та предмет дослідження, зазначено методи, наукова новизна одержаних результатів, їх практичне значення, висвітлено структуру та обсяг кваліфікаційної роботи.

У першому розділі розглядається комічне як категорія естетики, висвітлюються проблеми дослідження комічного, його перекладу, розглянуто дискурс як комплексну лінгвістичну структуру, зазначено особливості медійного дискурсу.

У другому розділі досліджуються лінгвостилістичні засоби створення комічного в англійськомовному художньому дискурсі, розглядається інконгруентність як механізм творення комічного.

У третьому розділі аналізуються способи відтворення українською мовою комічного в англійськомовному художньому дискурсі, зроблено перекладацький аналіз комічно маркованих діалогів.

У Висновках сформульовано теоретичні та практичні результати виконаного дослідження.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМІЧНОГО В ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ

1.1 Комічне як категорія естетики

Комічне – (грец. *komikos* – веселий, смішний) – категорія естетики. Комічне за своїм походженням, сутності та естетичної функції носить соціальний характер. Його витoki кореняться в об'єктивних суперечностях суспільного життя. Комічне може проявлятися по-різному: у невідповідності нового і старого, змісту і форми, мети і засобів, дії та обставин, реальної сутності людини і його думки про себе. Проявом комічного є, наприклад, спроба потворного, історично приреченого, нелюдського лицемірно зображати прекрасним, передовим і гуманним. В цьому випадку комічне викликає гнівний сміх і сатиричне, негативне ставлення. Комічна безглузда жага накопичення заради накопичення, оскільки вона знаходиться в протиріччі з ідеалом всебічно розвиненої людини [56: 160].

З найдавніших часів і до наших днів комічне в художній літературі виявлялося в самих різних формах і жанрах – в казці, байці, сатиричній поемі, в комедії, романі, новелі, епіграмі, пародії.

Як зазначають дослідники, античні філософи і літератори зверталися до естетико-літературознавчої категорії комічного. Естетична наука ще не сформувалася на той час як така, хоча мислителі стародавніх Греції та Риму відчували якості й природу, властиві трагічному й комічному. Але це відчуття було інтуїтивним і не дало змоги виокреслити чітко визначення категорій. Внесок античних знавців важко переоцінити: саме вони заклали підґрунтя для пізніших досліджень комічного, де особлива увага приділяється «Поетичному мистецтву» Аристотеля та античній іронії. Власне ці античні джерела не втратили актуальності й на сьогоднішній день, оскільки природа комічного остаточно ще не з'ясована, а багатоаспектність

категорій зумовлює існування різноманітних, навіть суперечливих, теорій комічного[21].

Відмінність між гумором і сатирою полягає передусім у стилістичних особливостях їх використання. Гумористична критика передбачає виправлення, вдосконалення об'єкта осміяння; сатира ж не лише викриває, а й негативно переосмислює об'єкти і явища, не співвідносні з ідеалом. Відмінність гумору і сатири знаходить прояв також у відмінності використаних мовних засобів на різних мовних рівнях [33: 77].

Науковці виділяють такі функції сміху:

- виправлення суспільства;
- залагодження конфліктів;
- розрядження психологічної напруги;
- висміювання негативних рис людей;
- настроювання на позитив (позитивне бачення) та ін.

Комічне є настільки різноманітним і невичерпним, що всяка спроба представити класифікацію буде здаватися не лише претензійною, але й приреченою на невдачу. Кожна нова ситуація може породити велику кількість нових гострот, жартів і анекдотів, які будуть незрозумілі людям, що знаходяться поза межами мовленнєвого чи ситуативного контексту. Незважаючи на це, протягом віків робилися спроби класифікувати комічне – перші з них беруть свій початок в античній давнині: вони були здійснені Цицероном і Квінтіліаном. Цицерон спирався при цьому на свій досвід публічного оратора. Він розділив все комічне на два основні типи:

- 1) комічне, що виникає з самого змісту предмета;
- 2) комічне, що виникає із словесної форми його вираження, яка включає в себе: двозначність, неочікувані висновки, каламбури, незвичайні тлумачення власних імен, приказки, алегорію, метафори, іронію[18: 93].

Це перша формальна класифікація прийомів створення комічного ефекту. Особливо слід відмітити, що в свою класифікацію Цицерон включив також і іронію, яку він поставив в один ряд з такими засобами як метафора і

алегорія. Квінтіліан також розглядав комічне в зв'язку з риторикою, але він більш чітко, ніж Цицерон, відокремлював комічне від просто смішного. Всі причини, що викликають посмішку і сміх, Квінтіліан поділив на шість груп:

- а) вишуканість;
- б) граціозність;
- в) пікантність;
- г) жарт;
- д) гострота;
- є) доброзичливе кепкування.

Квінтіліан, однак, не розмежував жарт, гостроту і кепкування, що дає можливість різноманітних тлумачень [18:94].

В подальшому також робилися спроби створення схем і класифікацій, але вони стосувалися причин сміху взагалі, а не власне комічного. І лише Фрейд знову повернувся до вивчення і класифікації комічного як властивості психіки.

Фрейд вважав комічне проявом статевого і руйнівного інстинктів. Дотепність, по Фрейду, – це такий же засіб привернути до себе самку, як і красивий хвіст павича, яскравий гребінь півня, могутній торс чи спів солов'я. Уїдлива гострота на адресу ворога – це щось схоже на символічне вбивство, оскільки знищувати ворога в буквальному сенсі не можна через моральні перешкоди чи страх перед помстою [25: 243].

Фрейд в кінці книги «Остроумие и его отношение к бессознательному» відзначає, що існує ще й цинічно-блюзнірське комічне – протест проти обмежень, що накладаються людською мораллю, і комічний скепсис – сумнів в надійності людського пізнання. Крім того, Фрейд запропонував і формальну класифікацію, виділивши три основні прийоми:

1. Згущення:
 - а) із змішаним словотвором;
 - б) з модифікацією;
2. Вживання одного і того ж матеріалу:

- в) ціле і частина;
- г) перестановка;
- д) невелика модифікація;
- є) одні і ті ж слова, вжиті в новому значенні і які втратили початкове значення;

3. Двозначність:

- ж) позначення власного імені і речі;
- з) метафоричне значення слів;
- і) гра слів;
- й) двояке тлумачення;
- к) двозначність з натяком [18:95].

Науковці розрізняють форми комічного – гумор, іронію та сарказм. До основних жанрів комічного традиційно відносяться: фарс, водевіль, буфонада, інтермедія, скетч, оперета, пародія, памфлет, епіграма, шарж, фейлетон і гумористична розповідь (шванк, фабліо, байка) [38: 187].

Широко побутують види реалізації комічного у мас-медійному середовищі, які представлені гумористичною розповіддю, байкою, пародією, анекдотом та ін. Розглянувши парадигму комічного, слід зазначити, що її складові можуть зустрічатися як в чистому вигляді, так і у взаємозв'язку та взаємопроникненні.

Класифікація прийомів створення гумористичного ефекту, на думку В. Т. Дідківської, може мати такий вигляд:

1. хибне протиставлення;
2. хибне підсилення;
3. доведення до абсурду:
 - а) перебільшення (гіпербола);
 - б) применшення чи пом'якшення (евфемізм);
4. дотепність безглуздя:
 - а) поєднання двох логічно несумісних понять;
 - б) паралогічний висновок;

5. змішування стилів, чи «поєднання планів»:
 - а) змішування мовленнєвих стилів;
 - б) перенос термінології;
 - в) невідповідність стилю і змісту;
6. подвійне тлумачення:
 - а) гра слів;
 - б) двозначність;
7. зворотне порівняння:
 - а) «власне» зворотне порівняння;
 - б) буквализація метафори;
8. перерахування різнорідних предметів і явищ в «єдиному спискові» [18:96].

Важливе завдання виконують в англійській мові так звані «промовисті» імена. «Промовисті» імена належать до самодостатніх засобів створення комічного, вони не вимагають додаткового контекстного підживлення, а, навпаки, самі є вихідним пунктом розвитку образу [37].

Англійські «промовисті» імена також виражені різними частинами мови:

- а) простими іменниками і прикметниками: Mrs. Frail, Sullen, Busy;
- б) складанням різних частин мови: Footman, Aguecheek, Lurewell, Peachem, Touchstone;
- в) дієсловами і віддієслівними іменниками: Win, Cutting;
- г) прийменниковими словосполученнями : Zeal-of-the-Land;
- д) сполученням префіксів або слів іноземного походження перед «промовистим» ім'ям (напр. ірланд. Fitz Fitzduppel);
- е) сполученням двох «промовистих» слів, з яких виділяється просте ім'я і «промовисте» прізвище: John Littlewit, Humphrey Wasp, Alice Punk, Joan Trash або титул, звання, чин і «промовисте» ім'я : Captain Whit, Dame Purecraft;

ж) сполученням двох «промовистих» імен: GraceWellborn, LanternLeatherhead [37: 10].

Основою комічного початку в комедійних текстах є різні види вербальної і невербальної інконгруентності, що має наскрізний характер. К. Воррен та А. П. Мак-Граве зазначають, що інконгруентність (невідповідність) має чотири основних значення та розглядається як:

- а) щось несподіване (сюрприз);
- б) певний контраст між поняттям або ідеями, які зазвичай не розглядаються разом (зіставлення);
- в) щось, що відрізняється від того, що звично відбувається (щось натипове);
- г) щось, що відходить від вірувань про те, якими мають бути речі (порушення) [69: 1].

Інконгруентність, як зазначає О. С. Содель, є маркер «ошуканого очікування», типологізується відповідно до норм, які були порушено, на онтологічну, логіко-поняттеву та валоративну інконгруентність [54: 74].

Джерелом комічного на онтологічному рівні є інконгруентність між неймовірністю подій і таким типом свідомості, який сприймає незвичайне як повсякденний випадок (норму) [47: 19].

Сутність логіко-поняттевої інконгруентності полягає у порушенні логіки і раціонального розуміння, основою постає те, що суперечить законам логіки, співвідношення різнорідних предметів і понять у рамках тієї самої понятійної сфери [46: 49].

Валоративна інконгруентність являє собою порушення ціннісних норм суспільства (сімейних, моральних, духовних або естетичних) з метою створення комічного ефекту [54: 81].

В арсенал засобів комічного в англійському тексті входять різні прояви катахрези – лінгвокогнітивної інконгруентності: оксюморон, парадокс, мейозис і гіпербола. Комічний ефект тим сильніший, чим більше елементи даного ряду відрізняються в понятійному плані, позначаючи предмети,

явища, почуття з різних сфер життя. Найбільший контраст виникає при співрозміщенні, наприклад, абстрактних, піднесених понять і повсякденних конкретних предметів. Принцип інконгруентності лежить в основі багатьох конкретних комедійних прийомів, у тому числі інверсії, пародіювання [37: 15].

Інконгруентність може актуалізуватися на рівні макро і мікротексту. Одним із способів реалізації принципу інконгруентності є прийом інверсії, що цілком природно залишає свій відбиток на мові. Вона може виникнути внаслідок різних непорозумінь, що приводить до порушення мовленнєвих конвенцій і, в остаточному підсумку, викликає комічний ефект [37].

Своєрідним прийомом вербалізації принципу інконгруентності є пародіювання, що передбачає гіпертрофоване відображення специфічних особливостей певного жанру, форми, індивідуального стилю тощо. Форми пародіювання вирізняються значною розмаїтістю і торкаються як вербальних засобів, так і невербальних. Особливо часто об'єктом пародіювання були фрагменти мовлення персонажів з виділенням ключових, часто цитованих слів та виразів, які легко можна пізнати. У мовлення також часто включається добре відомий анекдот, що є своєрідним каталізатором смішного [37].

1.2 Стратегії і тактики перекладу комічного

Останніми роками з'явилися нові підходи до розуміння сутності перекладу. Вони були зумовлені такими загальними змінами, які відбулися в царині наукових методологій. Це стосується, зокрема, формування когнітивно-діяльнісного напрямку сучасного перекладознавства, засади якого визначені у працях І. С. Алексєєвої, Г. І. Богіна, І. Е. Ключанова, О. М. Крюкова, В. О. Руцакова, Н. К. Рябцевої, Ю. О. Сорокіна, П. Х. Торопа, Т. О. Фесенко, В. І. Хайрулліна та ін., у яких вивчаються проблеми, пов'язані із з'ясуванням специфіки вихідного тексту,

співвіднесенням перекладацької діяльності з типом тексту і типом комунікації, світоглядом і особистістю перекладача. Так, О. М. Крюков виходить з герменевтичної моделі перекладу і розглядає його як «циклічний рух рівнями розуміння: мовне значення – «рецептивний зміст – інтенціональний зміст і знову з початку»; Т. О. Фесенко визначає переклад як особливий вид мовномисленнєвої діяльності, в якому «реалізується інтеграція двох семіотичних систем і двох лінгвокогнітивних моделей»[25].

Вченими-теоретиками для опису процесу перекладу наразі вживається словосполука стратегія перекладу. Проведений нами огляд фахової літератури дозволяє стверджувати, що сьогодні вирізняють два основні типи перекладацьких стратегій: універсальні й аспектуальні. Універсальні перекладацькі стратегії можна визначити як всезагальні правила і норми, яких повинен дотримуватись перекладач, незалежно від мови і типу тексту. Поряд з універсальними стратегіями в сучасному перекладознавстві вирізняють й стратегії аспектуальні (аспектні), котрі стосуються принципів засад вирішення часткових завдань у межах загальної настанови (тобто загальної стратегії перекладу). Як сукупність специфічних правил і принципів перекладу іншомовних текстів, аспектуальна стратегія може використовуватися для:

- а) відтворення у тексті перекладу окремих аспектів тексту оригіналу;
- б) перекладу текстів, які функціонують у просторі окремого дискурсу [25: 5].

Переклад комічного передбачає собою вид мовного посередництва, який цілковито орієнтований на іншомовний оригінал і має комічний характер, мета якого повністю зберегти оригінальний ефект у тексті перекладу. Такий переклад розглядається як іншомовна форма існування повідомлення, що міститься в оригіналі [32: 43].

При перекладі комічного необхідно забезпечити такий тип міжмовної комунікації, при якому створюваний текст у мові перекладу міг би виступати як повноцінна комунікативна заміна оригіналу і ототожнювалася з

оригіналом у функціональному, структурному і змістовому відношенні, зберігаючи про цьому гумористичний ефект [29].

Для вираження повноцінного ефекту комічного у перекладі потрібно зважати на особливості процесу міжмовної комунікації, специфіку мовних актів, співвідношення смислів: вираженого і такого, що мається на увазі, а також на вплив контексту і комунікативної ситуації на розуміння тексту та інших факторів, що визначають кінцеву відповідність тексту оригіналу. Така відповідність має на меті створення адекватного перекладу, який забезпечує прагматичні завдання перекладацького акту на максимально можливому для досягнення цієї мети рівні еквівалентності, відповідає жанрово-стилістичним вимогам до текстів даного типу та суспільно визнаній конвенціональній нормі перекладу [32: 233].

Як зазначає Шукало І. М., перекладач комічного повинен вміло проводити аналогію між українською та англійською мовою – не можна забувати про те, що вони належать до різних типів мов. Так, англійська є типовою аналітичною мовою, в ній має місце зміна словоформ, тоді як українська відноситься до синтетичних мов, де слова комбінуються для змісту. Такі розбіжності нерідко призводять до втрати комічного ефекту через зміну граматичної форми [59: 172].

Мовна картина світу являє собою історично сформовану у свідомості мовного колективу і відображену в мові систему уявлень про світ, певний спосіб концептуалізації дійсності. Дослідник Содель О. С. стверджує, що основні розбіжності полягають у відмінних фонетичних, морфологічних, граматичних і синтаксичних особливостях англійської та української мов, наявних слів-реалій та фразеологічних одиниць тощо [54: 98].

Можна виявити системний характер вживаних різноманітних лінгвістичних прийомів і засобів, що забезпечують організацію текстового простору відповідно до авторського задуму. Це створює складне для перекладача завдання адекватного смисловідтворення, яке має при цьому бути доступним для сприйняття представниками іншої мовної культури. Тож,

щоб отримати на виході текст, який міг би виступати в іншій мові повноцінною заміною оригіналу, перекладач повинен враховувати його лінгвопрагматичну організацію, а також володіти низкою професійних якостей, творчим потенціалом та досконало знати життя спільноти, з якої та для якої він здійснює переклад. Комічний ефект може дуже легко втрачатися при неправильному виборі способу перекладу [59: 173].

Загальна класифікація проблем перекладу комічного має наступний вигляд:

1. Адекватна передача.
2. Повне або часткове зникнення комічного як результат:
 - об'єктивної неможливості перекладу;
 - нерозуміння або не уваги з боку перекладача;
 - свідомого рішення перекладача.
3. Зміна типу комічного та/або технології його створення щоб:
 - адаптувати оригінал для сприйняття представником іншої культури;
 - прикрасити текст.
4. Додавання перекладачем гумору від себе.
5. Незапланований комізм абсурдного перекладу [28].

У перекладознавстві досі не існує єдиної думки щодо переліку стратегій і тактик, що використовуються при перекладі комічного. Зокрема, при визначенні переліку стратегій відтворення комічного М. Пилипчук бере до уваги ступінь наближення культурного компоненту тексту до цільового читача, називаючи основними стратегіями перекладу комічного (на прикладі анімаційних фільмів) стратегії доместикації та форенізації. Доместикація, або одомашнення, розуміється як стратегія наближення тексту до культури мови, якою він перекладається, при цьому може спостерігатися втрата інформації тексту оригіналу. Форенізація, або очуження, – це стратегія збереження культурного компоненту тексту оригіналу в перекладі [54: 141].

П. Колосова досліджує стратегії і тактики відтворення комічного відповідно до ступеня збереженості засобу створення комічного, вказуючи,

що засоби створення комічного можуть відтворюватися з використанням наступних стратегій:

- 1) відтворення засобу аналогічним засобом:
 - а) копіювання без змін (буквальний переклад);
 - б) введення повністю еквівалентного мовного засобу;
 - в) конструювання на матеріалі мови перекладу нового засобу створення комічного ефекту;
- 2) використання інших способів перекладу:
 - а) відтворення одного засобу створення комічного іншим;
 - б) вилучення прийому;
 - в) пояснювальний переклад;
 - г) примітки і висновки;
- 3) комбінаторні техніки [31: 11].

Під час перекладу комічного використовуються різноманітні перекладацькі трансформації: антонімічні, метонімічні й інші заміни, спричинені необхідністю перетворення образної основи комічного, конкретизація, диференціація і генералізація значень для зняття лексико-контекстуальної невідповідності, смисловий розвиток і додавання як експлікований прояв прагматичної установки на рецептора, компенсація змістовних і стилістичних втрат [34: 167].

Перекладацькі трансформації поділяють на лексичні, лексико-семантичні, граматичні та лексико-граматичні. До лексичних перекладацьких трансформацій належать транскрипція, транслітерація та калькування.

До лексико-семантичних зараховують:

- диференціацію – відбір з наявних варіантів відповідника, що найкраще підходить до певного контексту;
- модуляцію – заміна словникового еквіваленту контекстуальним, який є логічно пов'язаним з вихідним словом;
- генералізацію – заміна слова оригіналу з більш вузькою семантикою словом мови перекладу з більш широкою семантикою;

– конкретизацію – заміна слова з більш широким значенням у мові оригіналу словом із вузьким значенням у мові перекладу [40: 114].

– До переліку граматичних перекладацьких трансформацій належать:

– транспозиція – зміна порядку слів у реченні, що зумовлена бажанням перекладача підкреслити той чи інший аспект, який висвітлено у такому реченні;

– граматичні зміни – заміна слова, що належить до однієї частини мови, словом, що належить до іншої (морфологічні заміни), або ж заміну однієї синтаксичної конструкції іншою (синтаксичні заміни);

– трансформація додавання – введення в переклад лексичних елементів, що відсутні в оригіналі, з метою правильної передачі смислу речення (оригіналу), що перекладається та / або дотримання мовленнєвих і мовних норм, що існують у культурі мови перекладу;

– трансформація вилучення – усунення в тексті перекладу тих плеонастичних або тавтологічних лексичних елементів, які за нормами мови перекладу є частинами імпліцитного смислу тексту [40: 113].

До лексико-граматичних перекладацьких трансформацій належать:

– антонімічний переклад – заміна форми слова або словосполучення на протилежну;

– цілісне перетворення – вираження смислу сказаного на одній мові засобами іншої, які не є ані словниковими, ані контекстуальними відповідниками окремих слів;

– компенсація – спосіб перекладу, при якому елементи змісту оригіналу, що були втрачені при перекладі, передаються в тексті якимось іншим чином при компенсації семантичної втрати [40: 115].

Отже, перекладацькі трансформації є дієвим засобом подолання етнокультурних розбіжностей при перекладі англійського гумору українською мовою.

1.3 Особливості художнього дискурсу

У сучасних лінгвістичних дослідженнях проблема інтерпретації тексту при вивченні комунікативних цілей мовлення розглядається з точки зору не текстового, а дискурсивного аналізу.

Одним із перших термін «дискурс» ужив З. Харріс, у своїй статті «Аналіз дискурсу» у 1952 році. В цей же час поняття дискурсу сформулював Ю. Хабермас. Раніше терміни «дискурс» і «текст» ототожнювалися, але під впливом концепцій Е. Беневіста та Т. ван Дейка наприкінці 70-х – початку 80-х рр. ці поняття почали розмежовувати.

Під терміном «дискурс» розуміють цілеспрямоване соціальне мовлення і текст як сукупність мовних, мовленнєвих, соціокультурних, прагматичних, когнітивних та психічних факторів [5: 136].

Поняття «дискурс» від французької “*discourse*”, тобто «промова, виступ на тему» має значення упорядкованого письмового або усного повідомлення зануреного в життя, у соціальний контекст [57: 289].

У свою чергу, Ян Паркер зазначав, що дискурс - це набір тверджень, який призводить до існування соціальних об'єктів [62: 122]. Так як мова використовується для передачі інформації в діапазоні певних соціальних та тематичних областей, то таке мовлення стає спеціальним. Термін «спеціалізований дискурс» означає використання мови в контекстах, характерних для спеціального співтовариства, що розгортається через академічну, технічну та професійну область знань та практики» [63: 9].

Художній дискурс – «вербалізована мисленнєво-мовленнєва діяльність письменника, сукупність процесу і результату, яка має мовну і позамовну сторони» [27: 194]. Це – «комунікативна ситуація, яка включає свідомість комунікантів і текст, створюваний у процесі спілкування» [33: 41].

О. Переломова зазначає: «Художній текст призначений для комунікації особливого роду. Він розрахований на особливий тип комунікантів, особливий розподіл ролей між ними. Тому питання про художній дискурс

інколи набуває дискусійного характеру, більше того, навіть часом висловлюється думка про те, що художній текст як специфічне утворення не має дискурсу, бо створення художнього тексту і його сприйняття не можна уявити як безпосередні складники одного комунікативного акту. До того ж у художній комунікації існує особливий код передачі інформації й засоби впливу на слухача чи читача. Створення тексту не є спонтанним і невимушеним. Автор також керується певними настановами, а також комунікативними намірами й відомими йому прийомами естетичного впливу на адресата» [37: 5].

Специфіка художнього твору полягає в мовленнєвій діяльності мовця. Адже дискурсивна діяльність мовця виходить за рамки тексту і дає можливість тлумачити художній твір як особливий тип дискурсу. Крім того, роль читача також має значну роль, адже сприйняття художнього тексту неоднозначне. Тому художній дискурс можна визначити як процес взаємодії тексту й читача. Художній текст є одним із компонентів акту художньої комунікації, представляючи особливу художню реальність, яка, поєднуючись із дискурсами автора та читача, створює новий тип дискурсу – художній [24: 5].

У своїх працях В. Тюпа визначає художній дискурс як такий дискурс, що є підлеглим естетичній комунікації мовця та персонажів. Він зазначає специфічні ознаки художнього типу дискурсу, наголошуючи на тому, що зміст повідомлення в такому дискурсі є особистістю, а повідомлення набуває характеру актуалізації особистістю своєї цілісності. «Художній дискурс пропонує не нову ментальність, а нову мову для її актуалізації» [49: 44].

На думку Т. Ф. Плеханової художній дискурс відображає світовідчуття та пізнання людиною певне суспільства. Цей дискурс за допомогою багатства виразних та образотворчих засобів виражає розуміння та засвоєння культури певного історичного періоду [38: 81].

На сучасному етапі вивчення художнього дискурсу необхідно зазначити наявність різних класифікацій типів дискурсу. Так, наприклад, В.

Карасик відносить художній дискурс до складу персонального дискурсу, а А. Белова до класифікації за сферами функціонування. Г. Почепцов зазначає, що художній дискурс належить до без адресатного підвиду письмового типу дискурсу [39: 27].

Художній дискурс має відмінності від інших типів дискурсу, адже цей термін двозначний – *“literary/fictional discourse”*. Йому властиві два плани буття, а саме нефіксована імпровізація написання твору та його реалізація під час читання [14: 11].

Як зазначає О. Осташова у своїй статті «Особливості реалізації категорії оцінки в художньому англійському дискурсі», що суб'єктно-мовленнева двоплановість структури художнього тексту приводить до того, що на поверхневому рівні текст являє собою складне утворення, яке дозволяє визначити два різновиди художньої комунікації: реальну та зображену (вигадану). Реальна комунікація відбувається по лінії автор – текст – читач, а зображена – відтворює безпосереднє спілкування персонажів у тексті та виступає у ролі аналога реальної комунікації. З одного боку художній дискурс створюється автором для передачі інформації читачеві та для комунікативної взаємодії з ним, а з іншого боку, у художньому дискурсі відображується спілкування персонажів, за допомогою якого зображується картина світу та ціннісні реалії певної епохи [36: 160].

Відповідно до думки таких дослідників як В.В. Виноградова, О.О. Лаптева, Н.Ю. Шведова, О.Б. Сиронітіна художній діалог в цьому типі дискурсу також виступає як типізоване відображення реальної комунікації, а не як готовий зразок реального спілкування. Тобто розмовне мовлення на письмі стилізується, за допомогою чого, автор моделює живе мовлення персонажів та передає життєву ситуації максимально правдиво. За допомогою особливостей мовлення персонажів формується і його образ [17: 527].

Художній дискурс не виконує функцію копіювання об'єктів дійсності й не є її відбитком. Художній дискурс має бути максимально правдоподібним,

а не істинним, тобто відповідати іншому дискурсу: «Закони нашого власного дискурсу водночас правдоподібні (через сам той факт, що вони є законами) і непізнавані, оскільки описати їх може тільки інший дискурс» [48: 81.].

Незвичним є і погляд Умберто Еко на широке визначення поняття дискурсу: «Проблема творчості мови виявляється не тільки в упривілейованій царині поетичного дискурсу, а щоразу, коли мова – для того, щоб позначити щось таке, що культура ще не засвоїла (а це щось може бути зовнішнім чи внутрішнім для кола семіозису), – повинна винайти комбінаторні можливості чи семантичні поєднання, які не передбачив код» [21: 109-110]. Основна риса дискурсивності за У. Еко полягає в наявності гнучкої системи означування.

Прояв дискурсивності мови, що виявляється на письмі, за Роланом Бартом створюють такі ознаки художнього дискурсу:

- 1) утопічний характер, ірреалістичність, яка полягає у здатності «досягти неможливого», перманентна «революційність»;
- 2) схожість на гру, яку формуює така ознака, як «зміщуваність». Ігрова ознака постає як засіб розвінчування мови через гру слів;
- 3) семіотична сила, яка полягає не стільки в тому, щоб руйнувати знаки, як у тому, щоб їх розігрувати;
- 4) безвладдя, уникання «стадності слова» [10: URL].

Особливою відмінністю художнього дискурсу є велика кількість художніх засобів у тому числі і фразеологічних одиниць, які часто набувають певної стилістичної ролі і починають розкривати не лише логічний, а й емоційно-експресивний зміст [45: 75].

Вивчення функціонування фразеологічних одиниць в художньому дискурсі є актуальною проблемою у сучасній лінгвістиці.

Художнє мовлення це те середовище, в якому найбільш вдало реалізується потенціал семантичної структури фразеологічних одиниць [32: 72].

Оскільки в ході нашої роботи досліджується англомовний художній дискурс, то варто зазначити різницю між вітчизняною та зарубіжною термінологією поняття фразеологізм, так як у англо-американській традиції послуговуються терміном «ідіома», що позначає сталу, семантичну непрозору чи метафоричну одиницю. Так, Ч. Фернандо та Р. Флауеллу визначили це поняття так: «Ідіома це – морфо-синтаксичний феномен, ключовою властивістю якого є асиметрія між значенням та синтаксичною будовою» [55: 67].

Дослідники виділяють різні критерії для класифікації ідіом у художньому дискурсі. Так наприклад Д. Сейдл та В. Макморді акцентують увагу на тематичному критерії і поділять ідіоми на *informal idioms*, *formal idioms*, *verbal idioms*, *idioms used in special fields*, *idiomatic pairs*, *idioms related to special themes*, *idioms containing special keywords* [62: 177]; за класифікацією Ч. Фернандо є три підкласи: чисті ідіоми (*pure idioms*), напівідіоми (*semi-idioms*) та дослівні ідіоми (*literal idioms*) [56: 50]; за функцією виразу М.А.К. Халідей виділяє такі ідіоми як: ідейні (*ideational*), міжособистісні (*interpersonal*) та відносні (*relational*) ідіоми [59: 133]; А. Маккай (1972) виокремлює ідіоми кодування (*encoding*) та декодування (*decoding*) [60: 220]; за М. Маккартні та Ф. О'делл класифікують ідіоми за їх можливістю сполучення: двокомпонентні (*binomials*), трикомпонентні (*trinomials*), прийменникові вирази (*prepositional phrase*), складні вирази (*compound*), речення (*whole clause or sentence*). Одна з найбільш ґрунтовних класифікацій за морфологічним критерієм належить вітчизняній лінгвістці із всесвітньо відомим ім'ям І.В. Арнольд (1986), яка виокремлює такі вісім типів ідіом: номінативні, вербальні, ад'єктивні, адвербіальні, прийменникові, сполучникові, вигуківного типу та формули [3: 88].

Фразеологізми надають мові образності та виразності за допомогою таких якостей, як метафоричність, емоційність, експресивність. Саме ці ознаки фразеологізмів враховує письменник, вживаючи їх у творах у випадку прямого, традиційного використання, або ж у процесі їхньої структурно-

семантичної трансформації. Більший стилістичний ефект створюють індивідуально-авторські, okazіональні сталі словосполучення, оскільки “в кожному мікроконтексті всі фразеологізми виступають дієвими домінантами експресії, сприяють образності, дохідливості мовлення” [43: 15].

У художньому тексті, автори часто виходять за межі традиційного вживання фразеологізмів та модифікують їх, вдаючись до загальноприйнятих способів трансформації для більш влучної образної характеристики людини, а також усіх форм навколишнього світу. Фразеологізми, як і решта лексичних одиниць, тісно пов’язані з навколишньою дійсністю, тому зміни у суспільному та духовному житті нації позначаються на їхній номінації та функціонуванні. Авторські ж фразеологічні модифікації є одним з головних компонентів творення індивідуального стилю письменника. [33: 63].

Художньому стилю властиві дві основні функції, що зливаються одна в одну, – інформаційна і експресивна. Письменник повідомляє про факти і дає їм оцінку. Крім того для художнього перекладу характерна особливо пильна увага до стилістики тексту, адже від вдалого перекладу стилістично маркованої лексики, а також стилістичних фігур і тропів також залежить адекватне сприйняття тексту реципієнтом.

Експресивна функція, найважливіша для цього стилю, обумовлює гостру потребу у виразних засобах. Найважливішою лінгвістичною ознакою художнього стилю є тісна взаємодія і взаємопроникнення експресивних, емоційно-мовних засобів та стандартних, широко вживаних у даному стилі мови, засобів.

Ідіоми є обов’язковим стилістичним компонентом мови літератури, важливим джерелом експресивно-емоційної насиченості, істотним засобом реалізації конструктивно-стильових особливостей газетної мови. Вони надають тексту певну впливову силу, допомагають створювати специфічну образність. Вони здатні не тільки висловити відповідну думку більш цілісно, а й передати своєрідне ставлення, оцінку. Наприклад, приказка: «товкти воду в ступі» (“*to beat the air*”) виражає більше експресивності, оцінку, ніж

звичайне словосполучення: «займатися пустою справою» (“*to do something in vain*”).

Автор може вибрати з синонімічних засобів вираження те, що найбільше відповідає змісту висловлювання, його меті і завданням, характеру тексту. При цьому вибір ідіоми зі зниженим, розмовним або, навпаки, художнім забарвленням обумовлює вживання й інших мовних засобів.

Письменники звертаються до фразеологічних запасів рідної мови як до невичерпного джерела мовної експресії. Проте вживання ідіом у звичайній формі з притаманним їм значенням не завжди дає потрібний ефект. З метою створення певного ефекту літератори часто вдаються до трансформацій.

У стилістичних цілях ідіоми можуть вживатися як без змін, так і в трансформованому вигляді, з іншим значенням і структурою або з новими експресивно-стилістичними властивостями. Найчастіше під трансформацією розуміється будь-яке відхилення від загальноприйнятої норми, закріпленої у лінгвістичній літературі, а також імпровізована зміна в експресивно-стилістичних цілях [52: 92].

«Сага про Форсайтів» – епопея Д. Голсуорсі, що включає романи «Власник» (1906 г.), «В зашморгу» (1920 р), «Здаємо в оренду» (1921 г.) і дві інтерлюдії; повністю опублікована в 1922 році. До епопеї примикає другий форсайтівський цикл – «Сучасна комедія».

Задумом багатотомного твору про долі кількох поколінь буржуазної родини, частково схожою з сім'єю самого автора, передувало кілька оповідань на тому ж матеріалі, що увійшли до книги «Людина з Девона» (1901 г.). Цей же задум знаходить відзвук в посмертно опублікованих книгах: трилогії «Остання глава» (написана до 1925 року), збірнику малої прози «Форсайт, Пендайси і інші» (1935 р). Дія епопеї охоплює близько сорока років, включаючи Першу світову війну, коли терпить остаточний крах викторианское суспільство, органічною частиною якого є старше покоління Форсайтів. Описуючи перипетії біографії тих, хто за народженням належить до цього клану власників або змушений знаходитися серед них силою

сімейних зобов'язань, Голсуорсі створює образ кризової епохи, коли руйнуються опори життя, стояли віками, а віяння часу виявляються сильнішими, ніж зв'язку кровного споріднення.

Історія Форсайтів, що створили своє життєве благополуччя власним своєю вроду і непохитною вірою в священні права власності, поширювані і на світ родинних відносин, осмислена як «прихований від очей процес руйнування старого дерева». На сторінках епопеї «Сага про Форсайтів» часто відчувається «біль від ран, нанесених щастя, волі, гордості», – про це розмірковує під кінець життя старий Джоліон, найбільш близький автору з усіх Форсайт. Лірична тема не відбувся щастя, яке було принесено в жертву розрахунку, чого вимагала необхідність постійно і всіляко зміцнювати престиж форсайтовських починань, раз по раз виникає в історіях життєвих катастроф і не відбувся щастя, що склали основний внутрішній сюжет книги.

Форсайт, починаючи з глави їхнього роду, були «солідні, добропорядні посередники, вони з гідністю робили свою справу: управляли майном і володіли». Розсудливість, практицизм, кастові забобони з'єднуються у них з безумовною чесністю, «не піддається ніяким спокусам», і з певною духовною культурою. Своїм способом життя і кругом понять вони виразно характеризують XIX століття як епоху непохитної віри в прогрес, в ригористичні моральні заповіді і жорстку соціальну ієрархію, яка ґрунтується на власності. Як зазначено в авторській передмові, що повторюється покоління за поколінням конфлікт власництва і Краси склав домінанту розповіді. В упорядкованому, прагматичному світі Форсайт не визнають ні романтичних захоплень, ні повнокровних почуттів, ні прекрасного, якщо тільки воно не стає додатковим свідченням досягнутого життєвого успіху, як живопис, що збирається Сомсом. І цей світ відчуває стан хаосу, коли кружляння серця опановує тим чи іншим його мешканцем, штовхаючи його до бунтарським жестам і до відкритого неприйняття всього кола цінностей, прийнятих в цьому «багатому заповіднику».

Ущербність Форсайт і примарність їх життєвих надбань виявляються особливо наочно, коли, жертвуючи почуттям в ім'я скам'янілих норм і принципів бізнесмена, вони керуються етикою, характерною для «могутньої верхівки середнього класу», і зневажають природне моральне почуття. Мріючи зберегти навіки той специфічний уклад життя, «коли людина була незаперечною і безконтрольним господарем своєї душі, своїх доходів і своєї дружини», вони опиняються у все більш глибокому і непереборне конфлікті з життям і з молодшими поколіннями власної сім'ї, які нехтують подібний ригоризм в ім'я сьогохвилинних радостей буття і вільного вибору життєвої дороги, нехай вона нерідко призводить до глухого кута.

Сприймавши перші томи епопеї «Сага про Форсайтів» Голсуорсі насамперед як зразок соціальної сатири, критика вимагала від автора ще більш різких викриттів і образності, що межує з гострим гротеском. Однак переважна елегійна тональність «Саги про Форсайтів» посилювалася в міру розгортання її основних конфліктних ліній. У заключних розділах, де відтворено розгул корупції, загальна продажність і аморальність, що стала звичним явищем англійської дійсності після Першої світової війни, виразно відчутний відтінок ностальгії по вікторіанському століттю, який пішов у минуле безповоротно (до числа найбільш яскравих сторінок книги належить опис похорону королеви Вікторії, разом з якої закінчується епоха стабільності і реального суспільного прогресу). Усвідомлюючи гіркоту і незворотність змін, Сомс, якому в даному випадку віддані думки, не раз висловлювалися Голсуорсі від свого імені, розмірковує про те, що «наш час таїть більше спокус, але щось просте і чесне пішло з життя безповоротно».

У новій атмосфері і Сомс, і інші Форсайт, чия особистість сформована в вікторіанські часи, виглядають уламками давньої епохи, коли «просто і чесне» залишалося в ціні, з'єднуючись з «самовдоволенням і стриманим провінціалізмом». Корінні встановлення людей цього кола, залишаючись неприйнятними для Голсуорсі, разом з тим описуються у нього як надбання набагато більш яскравого і цілісного часу, ніж те, коли їм створені останні

томи «Сучасній комедії». Звичайне сприйняття твору Голсуорсі як свого роду «лебединої пісні» вікторіанства зумовлено ліричної нотою, що проходить через всі його розділи, хоча свою вищу завдання автор бачив в тому, щоб показати непримиренність психології власників-Форсайт з ідеалами справді людяного життєустрою.

Залишаючись твердим прихильником класичного реалізму, обожаюючи Тургенева і Толстого, Голсуорсі, на відміну від багатьох своїх англійських літературних сучасників, захопленим модерністськими експериментами, залишився в «Сазі про Форсайтів» усвідомлено архаїчним за характером художньої мови. «Сага ...» залучає багатством ретельно розроблених характерів, бездоганною реконструкцією повсякденному житті, якою вона була в зображуваній суспільному середовищі, умінням точно і виразно відтворити соціальну психологію, майстерністю типізації, що відрізняє реалістичну прозу минулого. Опиняючись в одному літературному ряду з іншими реалістичними сімейними хроніками, створеними майже одночасно з нею («Будденброки» Т. Манна, «Сім'я Тібо» Р. Мартена дю Гара, «Життя Клима Самгіна» М. Горького), «Сага про Форсайтів» провокувала закиди в художньому консерватизмі, але, всупереч судженням критики, передрікає їй швидко втрату читацького інтересу, виявилася одним з видатних пам'яток роману ХХ століття. Поставлений по ній в 1981 р англійський телесеріал, з тріумфом пройшов у багатьох країнах, підтвердив невичерпне інтерес публіки до головної книзі Голсуорсі.

Висновки до розділу 1

1. В античні часи комічній темі надавалося неабияке значення і багато мислителів і літераторів звертались до спроби пояснення цього явища. Платон пояснював смішне через невідповідність явища чи предмета чим воно є насправді, і тим, чим воно намагається бути. Аристофан вважав, що сміх не повинен бути беззмістовним. У його комедіях сміх сповнений здоровими людськими почуттями. На думку Цицерона, дотепність існує двох видів: це –

жартівливість та гострослів'я. Аристотель зауважував, що іронія відзначається більшою шляхетністю, ніж блазенство. Іронія – сміх для вільної людини. Пов'язував іронію з витонченістю думки, зі шляхетною, некорисливою людиною. Від погляду гумориста не сховається ніщо вульгарне, дріб'язкове, нікчемне, те, що принижує гідність людини, заважає йому жити. Гумор переважно стосується приватних недоліків, порівняно легко піддаються виправленню, тому в творах мистецтва він виражається головним чином в усмішці, веселому жарті, добродушній іронії. Сатира націлена на боротьбу з суспільно небезпечними пороками. Сатира нещадна, непримиренна. Аби чіткіше уявити сутність явища і сильніше впливати на розум і емоції читача, письменники-сатирики зазвичай вдаються до перебільшення загострення, карикатури.

2. Науковці розрізняють форми комічного – гумор, іронію та сарказм. До основних жанрів комічного традиційно відносяться: фарс, водевіль, буфонада, інтермедія, скетч, оперета, пародія, памфлет, епіграма, шарж, фейлетон і гумористична розповідь (шванк, фаблію, байка).

Типологія англійських жартів ґрунтується на: а) тематиці, яка відбиває багатобічну життєдіяльність людини в її діалектичному розвитку; б) джерелі, або національному, культурному походженні; в) структурі й формі: англійські жарти зустрічаються у формі діалогу, монологу або змішаного типу; г) комунікативній меті.

При перекладі комічного застосовуються окремі стратегії і тактики перекладу. Засобом розв'язання проблем перекладання комічного є перекладацькі трансформації, що поділяються на лексичні, лексико-семантичні, граматичні та лексико-граматичні.

3. Вивчення та інтерпретація тексту розглядається зі сторони дискурсивного аналізу. Художній дискурс відображає два плани буття: нефіксована імпровізація написання твору та його реалізація під час читання. Цей вид дискурсу найбільш повно розкриває потенціал стилістичних засобів, у тому числі і фразеологічних з'єднань.

РОЗДІЛ 2

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОМІЧНОГО В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ

2.1 Лінгвостилістичні засоби створення комічного в англійськомовному художньому дискурсі

Різні форми комічного досягаються багатьма засобами. Існує ряд фонетико-морфологічних засобів створення комічного. До найбільш популярних відносяться різні відхилення орфоепічного характеру, що насамперед характерні для тих дійових осіб, що стають об'єктом глузування. Це можуть бути іноземці, або люди з психофізичними недоліками. Поширеним засобом комічного залишаються різні форми параномазії, у тому числі й малапропізм, що зазначає про чималі амбіції осіб, що не відрізняються особливим інтелектом. Ця невідповідність і лежить в основі комічного даного прийому. В комедійній мові існує прийом, що вимагає особливої винахідливості розуму – це парадокс. Йому характерно гра слів, каламбур, зевгма. До найбільш уживаних засобів створення комічного ефекту відносяться також порівняння і метафора.

Комічне створюється реплікою одного чи декількох персонажів і безпосереднім зв'язком реплік-висловлень із ситуацією, може реалізуватися різними невербальними засобами (жестикуляція, міміка і таке інше), має прагматичний ефект впливу на слухача – примусити його кепкувати над мовою, діями, вчинками.

Значний комічний потенціал мають прийоми, в основі яких лежить порівняння предметів з людиною або людини з будь-яким предметом побутового характеру.

Серед засобів створення комічного, окрім вже зазначених, можна виділити антономазію, алюзію, антитези та багато інших. Роздивимось деякі з них на прикладах.

1. Приклад гіперболізованого епітета:

Наприклад:

- *Do you have a magazine I could be on with you?*

- *No, I have a television show.* (MO, Es).

Використане словосполучення «своє шоу» надає новогогумористичного відтінку діалогу, протиставляючи простій обкладинці журналу більший засіб популяризації – відоме шоу.

Наприклад:

- *Now I totally understand that being a women is probably the hardest thing in the world.*

- *So much extremely! So extremely!* (LM, HCts).

Слово «екстремально» надає діалогу нового емоційного відтінку, значно посилює сенс фрази «важко бути жінкою» та надає гумористичного ефекту.

Наприклад:

- *Mr. President you look great. How are you?*

- *I am doing great. You look wonderful also.*

- *Well, thank you so much for saying that. You didn't have to just because I said you look good, but that was nice of you.*

- *It's true.* (BO, Es).

Діалог співрозмовників складається з перебільшеного вихваляння один одного, що не може не викликати сміх.

Наприклад:

- *Were you a model when you moved to New York?*

- *Yes, in Paris a little bit. They discovered me in a small village (my native town).*

- *Who is in your village discovering people?*

- *I have the same question. I have no idea but it's the bloomiest place in the world.* (IS, Es).

Гумористичну атмосферу контексту створює перебільшена похвала маленького містечка.ї

Наприклад:

- *Seismic election creating shockwaves on both sides of the Atlantic...*

- *We can call it "Trumpquake"!* (TDMN, о2018).

Слово «трампотрус» є новим утворенням, яке іронічно несе в собі визначальну якість вражаючої політики президента Сполучених Штатів Америки.

Наприклад:

- *You are tickled pink today! Have you tried a lot of candies?*

- *Haha, yes, I have the sweetest and marmaladest mood ever, honey!*

(SGoGm, A).

Слова «найсолодкий» та «наймармеладний» яскраво змальовують піднесений настрій жінки та передають гумористичну тональність розмови.

Наприклад:

- *You are an amazing actress! You have two nominations. That is so, what is the word for it?*

- *Am I the most talented?*

- *You are the most selfish!*(EDGoO).

Гумористичну навантаженість діалогу створює слово «егоїстка», що є перебільшенням у характеристиці відомої акторки.

2. Алюзія:

Наприклад:

- *And what subjects your daughter would like to study?*

- *Oh, of course not maths because I think she will meet her Waterloo in that way.*(KW, DLs).

Вислів «точно не математику» містить натяк на незначні розумові здібності дівчинки в іронічній формі. Цей вислів часто використовують у розмовному мовленні.

Наприклад:

- I want to escape everyone, Physician. What should I do?

- You can't just abandon your friends and family. No man is an island. Sometimes all of us need that deserted island, if you want to buy it for me, I think I wont refuse. (HL, HM.D.).

Вислів «якщо б Ви мені його подарували, я б не відмовилась» часто вживається у розмовному мовленні. Та якщо зважити на те, що мова йде про цілий острів, діалог набуває гумористичного змісту.

Наприклад:

- Do you believe in freebie?

- Oh, listen what "freebie" I had last week. My bank gave me \$50 for free, but I had to commit to opening a credit card account it costs even more than I thought. That's how I wanted to save my money. There's no such thing as a free lunch. (TC, TGNS).

Часто вживається вислів «от і з'економив», що в іронічній формі змальовує розпач людини.

Наприклад:

-My daughter is a huge fan, I am a huge fan of you. Can I get a picture with you? I am Jamie Fox.

-Are you kidding on me? Can I take a picture with you?(TL, LT).

Вживання відомого прізвища надає іронії відомому вислову «Чи можна з Вами сфотографуватися?»

Наприклад:

A mathematics professor claimed during the whole class:

-Maths with all famous names like Pifagor, Arhimed and others will come in handy in real life.

Suddenly, one student answered:

-I think that only Franklin will help me and come in handy in my real life. (LE, NYT).

Вираз «тільки Франклін мені допоможе» закріпився у розмовній культурі, він іронічно підкреслює важливість для співрозмовника матеріального благополуччя.

3. Риторичні запитання:

Наприклад:

- *What you are gonna missed when you wont be a First Lady?*

- *I will miss the people. I met with them a lot.*

- *You will be happy even while meet with them 24 hours?*

- *Oh, not so much actually. (MO, Cc).*

Питання до Мішель Обама про задоволення від зустрічі з людьми 24 години на добу та 7 днів на тиждень є риторичним та іронічним, адже негативна відповідь є очевидною.

Наприклад:

- *I am the first Russian model, who appeared in a magazine Sports Illustrated.*

- *It's a big deal.*

- *When my Mum knew that I am on the cover, she cried, after that I called my sister and she was also crying for happiness. Sister called me back and we were crying all together.*

- *It's a great story, is it? (IS, Es).*

Розповідь моделі так вразила слухачів, зокрема, словосполучення «заплакала від щастя і т. ін., що питання «Чи дивовижна історія» не вимагає відповіді.

Наприклад:

- *My congratulations on entering the faculty of Geography!*

- *Oh, thanks. Tell me please, do I need to buy a globe? (EW, DL).*

Питання студента факультету географії про необхідність придбання глобуса, вочевидь, не передбачає відповіді.

4. Повтори:

Наприклад:

- *We had a dialogue with my director the same as from the book of T. Stoppard. Remind you. Guil. - Exactly what?*

Ros. – Exactly why?

Guil. – Exactly why what?

Ros. - What? ..Wow! So fully!(BP, Lts).

Дивно виглядає в діалозі постійне повторення питання «що»? Як висновок співрозмовник говорить: «Дуже насичена розмова»! Що стверджує комічність ситуації.

Наприклад:

-I heard that Maryl Strip has been nominated for 18 times for an Oscar.

-It sounds good!

-But while counting all hair-dresses, attires and make up – that costs 1000 of dollars. A lot of money! A lot of money! (EDG, O2014).

Повтор слова «дорого» підкреслює комічність ситуації.

Наприклад:

- Now I totally understand that being a women is probably the hardest thing in the world.

- So much extremely! So extremely! (LM, HCts).

Повтор слова «екстримально» посилює іронічність вислова «важко бути жінкою».

5. Автономазія:

Наприклад:

-What the Press did you find today?

-Oh, look. Sasseki's Heir loves breaking the rules». Difficult choice of Prince Harry for Royal Family. (IDM, m2018).

Словосполучення «Сасекський спадкоємець престолу» вживається замість імені принца Гарі через зміст речення: йдеться про порушника встановлених правил та його «нелегкий вибір» для королівської сім'ї, що підкреслює іронію в поведінці принца.

Наприклад:

-Everybody considers you as «The Queen of Pop» and I agree with that.

-Oh, don't listen to them. (M, Es).

Замість імені співачки співрозмовник вживає загальне – «Королева Поп музики». Те, що на такий вислів погоджується сама співачка, додає іронічності діалогу.

Наприклад:

- Just imagine! I have spent more than 2 hours on the psychologists appointment.

- And what?

- No answers on my problems just slurred speech. Take a look at this Mr. Philosopher! (BL, TTSSJF).

Через свою образу пацієнтка іронічно називає психотерапевта «філософом» замість вживання його справжнього імені.

б. Порівняння:

Наприклад:

- WhenGossipGirlcameout, alotofuswerereallyteenagers as your daughter.

- So weird to think.

- Its been a decade, I haven't aged at all. (LM, HCts).

У діалозі героїня порівнює себе в минулі роки з підлітками сьогодення. Впевненість стосовно її зовнішнього вигляду викликає іронію.

Наприклад:

-Whereisyouranswers, mydearstudent?

-I didn't think that answers were necessary. All the questions seemed rhetorical as it was on the previous exam. (EW, ES).

Студент порівнює нинішній екзамен з минулим з метою уникнути справедливої оцінки його неготовності відповідати на запитання, які він іронічно називає риторичними.

Наприклад:

-I did a lot as Jackie Kennedy did.

-I knew Jack Kennedy, he was a friend of mine and I have to tell that you are not him. (SDQ, v-pd, O11, 1988).

Герой діалогу порівнює себе з Джеком Кеннеді, що виглядає досить іронічно. Але співрозмовник його розчаровує, спростувавши порівняння з відомою особистістю.

Наприклад:

- What comparison can you give concerning political power?

- Remember that political power requires only serious and strong attitude, as in ancient times the ancient Romans treated to their own galleys. (BO, GMA).

Порівняння Барака Обами є дивним і комічним, тому що політика і галери в сучасному розумінні не мають нічого спільного.

7.Персоніфікація:

Наприклад:

-It seems to me that nature as the money can rule the world!

-Exactly. (MZ, GN).

Розповідач ознаками істоти наділяє неістоту – природу можливостями управляти світом. Порівняння природи з грошима надає гумористичного відтінку діалогу.

Наприклад:

-You told me that you wont try a carbonated drinks ever! And what I see?

-I didn't try! It was a hot day, and the lemonade was calling my name so I couldn't refuse him! (SB, DLS).

Сандра іронічно говорить про газовані напої як про живі істоти: «мене позвали», «не могла їм відмовити», що є персоніфікацією.

Наприклад:

-Have you heard «Cows lose their jobs as milk prices drop»?

-Oh, that's a pity! A global crisis has already touched the cow business. (TNYT, m2014).

Твердження про те, що «корови втратили роботу», тобто займалися людською діяльністю, є іронічним і неправдоподібним.

8. Оксюморон, протиставлення:

Наприклад:

- *What did you feel in that moment?*

- *Actually I was so nervous that my eyes were twitching, but I had a total pleasant ache while feeling that finish is near.*(AK, LNwJF).

У словосполученні «приємний біль» поєднані протилежні за змістом контрастні поняття. Слово «біль» збагачує мову новим емоційним змістом, збільшує відчуття радості від завершення нелегких дій і таким чином надає розповіді іронічного відтінку.

Наприклад:

- *And what did you learn when you were young?*

- *Classical ballet.*

- *These people are beautiful, and then their feet are disgusting.*

- *They really are.*(PC, Lts).

Словосполучення «витончений вид мистецтва» та «жахливі ступні» є протилежними за змістом. Але це протиставлення вносить гумористичну атмосферу в діалог.

1. Інверсія:

Наприклад:

-*As I am a media person, I have a joke traffic jam in my head right now.*

- *Oh, really? This traffic jam even simply the same as in Shanghai?*

-*Exactly! There was just a complete explosion in my head because all that jokes could really happen*".(HC).

Задля посилення комедійного ефекту та підкреслення потрібного слова, у діалозі використовується інше розташування слів у реченні: «дійсно хаос твориться в голові».

2. Гіпербола:

Наприклад:

- *I have a really great story from my life. Amanwalksintoabar and his woman(my sister) callsacrossthefencetoherneighbor "Caught him"*.

- *That's interesting one!* (BL, DLs).

Перебільшення своїх можливостей та невідповідна поведінка жінки створює комічну ситуацію в історії, що розповів Блейк.

Наприклад:

- *You had so cool high-heels in the show!*

- *I hate them. When I was walking I asked somebody to tell me when there were steps, because I couldn't budge!* (LM, HCs).

Героїня навмисно перебільшила свої відчуття для посилення комічного ефекту в розповіді.

Наприклад:

- *I think you should think of yourselves as winners.*

- *All of us?*

- *Not all of you, but the people who haven't won before should think of yourselves as stubborn winners.* (EDG, O2014).

Слова «можете вважати себе переможцями» заздалегідь вирішують питання перемоги, та є перебільшенням у ще невизначеній ситуації, що створює гумористичний ефект.

Наприклад:

- *So, everyone has a different rider when you travels. This is Rihanna's rider that you have to have in the dressing room: regular Cheetos. Hot Cheetos, Oreos, snickers, red and white wine, vodka, soda, garlic olives. Now, how much of that would you actually consume? Will you just take it with you?*

- *Exactly!* (R, Es).

Бажання Ріанни з'їсти всі перелічені у райдері продукти є незвичним і комічним у поведінці співачки.

Наприклад:

- *I looked a bit like a kind of psychotic cake, really, dont I?*

- *Yeah, you looked like a beautiful psychotic cake.* (KK, Es).

Словосполучення «симпатичний психічний кекс» є несподіване і комічне, що перебільшує привабливість актриси.

3. Парадокс:

Наприклад:

- *Oh, every story that you told us is unforgettable! Can you tell us a new one?*

- *Oh, no problem! Drunk:*

- *Shay, offisher, wheresh th corner?*

Officer – You are standing on it.

Drunk – No wonder I couldn't find it. (TC, Lt).

Логіка п'яного співрозмовника дивує своєю несподіваністю стосовно нерозуміння його місцерозташування і надає розмові комічного ефекту.

Наприклад:

- *One of my friends told me a fun story that happened on the backstage. Two partners on a sinking boat were thrown into the sea. "Can you float alone?" – one asked the other. – "I am drowning", – said the other, – "and he is talking business!"*

- *Wow! Ahah. (L DC, DLs).*

Розмова плавців, що не вміють плавати, дивує слухачів та разом з тим створює гумористичну атмосферу.

Наприклад:

- *Ellen, don't open these up in the store.*

- *Why not?*

- *What if I don't like that?*

- *Well, then lets put it back. (MO, Es).*

Суперечливу і гумористичну навантаженість створює непослідовні та нелогічні дії Елен, яка не дізнається про вміст товару, а навпаки – відмовляється від нього.

Наприклад:

- *We all know that you have a plenty of interesting stories with unpredictable finals. Give us the one.*

- *Oh, I am a person, who you are looking for! My friend was fond of Shakespeare visited Stratford-upon-Avon and liked everything she saw there. When*

she reached the railway station, she looked round and exclaimed: "Oh! I think I like this most of all. Here the great master must have come to take the train to London just as I am doing! I am glad and I am sorry". (WS, GmA).

Твердження героїні про її схожість з великим Шекспіром після споглядання потягу до Лондона, не має логіки і є парадоксом.

Наприклад:

- Have a look at the cake I decorated for my birthday party, honey. Don't you think my sense of design is wonderful?

(Husband counting the candles):

-Yes, but your arithmetic is terrible! (WS, GMA).

Комічне проявляється у неочікуваній відповіді героя: замість поздоровлення, він говорить неприємні слова, що суперечить природній поведінці.

Наприклад:

- I didn't believe in ghosts either, so I said I'd stay in the haunted house. I moved right in and the first night at three o'clock in the morning, a ghost came through the wall just as if there weren't no wall there at all.

- What did you do?

- I went through the opposite wall the same way. (BP, Lts).

Проходження крізь стіни є смішною вигадкою розповідача. Воно не відповідає звичайним науковим уявленням, тому є парадоксом.

Наприклад:

- Actually Kate Winslet told me a great story about where do exactly chickens go to when they die.

- Wow, so interesting to know! And where?

-To oven! (NK, Lts).

На питання Кейт: «куди кури йдуть» звучить відповідь: «у духовку». Такий несподіваний результат створює гумористичний ефект у діалозі.

Наприклад:

-SotheFirstLadyisinChina. How is she doing?

-She hasn't landed yet. But I am stuck with two dogs. (BO, Es).

Розповідь Барака Обама про самого себе звучить замість відповіді про його дружину. Така поведінка розходить у усталеними поглядами і є комічною.

Наприклад:

- Your daughter is banned from seeing certain children's movies, right?

-Yeah. True

- What are they?

-Cinderella is banned, because she waits around for a rich guy to rescue her. Don't. Rescue yourself. (KK, Es).

Заборона дитині дивитися мультиплікаційні фільми розходить з усталеними поглядами на цей вид мистецтва, тому заклик матері «рятуй себе сама» звучить дещо комічно.

Наприклад:

- So, what is the scariest thing you have ever done?

-I was on the plane to Russia, and the engine exploded. I was looking out the window and the entire engine just turned into a fireball. I was the only person there that seemed to see this and it was all Russian passengers and no one said anything.

-I was screaming at the top of my lungs and saying: "What the hell is going on"?

- And what was next?

-And the people just kinda looked back at me and the stewardess came out and said: "We seem to have a slight problem here".(LDC, Es).

Стюардеса назвала відмову двигуна літака малесенькою проблемою. Це суперечить здоровому глузду, є парадоксом.

Наприклад:

-Have you heard the new headline "Man arrested for everything"?

-Wow, eventful Friday for Mahnattan citizen!(LAT, d2017).

Гумористичний відтінок надає вислів «насичена подіями п'ятниця» у поєднанні з висловлюванням «заарештували за все». Цей вислів суперечить нормам закону і є парадоксальним.

2.2 Втілення інконгруентності як механізму творення комічного в художньому дискурсі

З лінгвістичної точки зору комедійний текст являє собою мовленнєвий уривок, «звятий» з комічних ситуацій, відображених мовними засобами, що передають реальне життя. Усі мовні засоби, що містять каламбури, жарти, анекдоти, пародії, пароніми і таке інше, у комедійному тексті утворюють своєрідні епізоди, що створюють гумористичний ефект.

У комедійному тексті майже всі елементи підпорядковуються принципу інконгруентності. Мета – створення комічного ефекту в обігранні комізму інконгруентних уявлень або ситуацій. Забезпечується комплексом лінгвальних засобів різних рівнів, в основі яких лежить принцип інконгруентності.

У створенні комічного враховується історико-філологічна та соціально-культурна інформація, тобто вертикальний контекст, використовується традиція обіграння комізму несумісних понять. Джерело сміху – інконгруентність.

Одним із найбільш вживаних способів реалізації принципу інконгруентності на телебаченні можемо виділити прийом інверсії, генералізації, пародіювання та ін.

Відповідно до типологізації інконгруентності, яка зазначена у Розділі 1, наведемо приклади застосування принципу інконгруентності у медійному дискурсі.

Онтологічна інконгруентність.

Наприклад:

A Hair was in his hut. Suddenly a Wolf knocked and told:

- *Bear convened a meeting immediately!*

- *Wolf, a long time ago there was invented mobile connection. Ha-ha, I have already called him.*(TC, Es).

Джерелом онтологічної інконгруентності постає наділення Зайця людськими якостями – мислити, хитрити, користуватися мобільним телефоном, за допомогою якого він виявився розумнішим за Вовка.

Наприклад:

-*Somany of us complain about the boring cycle of repetition present in our weekly routines, yet we choose no clear course for correction. We talk, but we don't walk.*

-*Wow, what a rhyme, what a philosophy, Leo! Have you ever tried to write a book?*

- *Ahah, not yet. I wish I can be the same Great person as Leonardo Da Vince, but in poetry.*(LDC, MHm).

Гумористичний ефект створюється за допомогою абсурдного порівняння Леонардо ДіКапріо з Леонардо Да Вінчі, особливо в сфері поетичної діяльності.

Наприклад:

-*The last time your ex boyfriend Justin Bieber was on, we got some conversation. He said something and I said something, then he said something and I said something. And then I made him cry!*

-*Well, that makes the two of us!*(SG, DLS).

Розмову між учасниками діалогу можемо назвати незрозумілою і неочікуваною порівняно із загальноприйнятими уявленнями. Це і свідчить про порушення онтологічних норм.

Логіко-поняттєва інконгруентність.

Наприклад:

- *Honey, If I am not mistaken, you have told me that you are a foodie person and want to learn how to cook exquisite dishes, but you haven't prepare any dish!*

- *Yeah, but I managed to calculate how much it will cost!* (JG, JKS).

Наприклад:

- *Darling, we should buy a couple of brooms, mops, clobbers, rags for unforgettable cleaning weekends. I know that you was waiting for this for so long.*'
Then, his wife said:

- *Honey, I think we should buy for me a new fur coat and a pair of new shoes for my unforgettable cleaning weekends. I know that you was waiting for this for so long.* (JG, JKS).

Джерелом логіко-поняттєвої інконгруентності є протилежне сприйняття дійсності чоловіком і жінкою.

Наприклад:

A mathematics professor claimed during the whole class:

-*Maths with all famous names like Pifagor, Arhimed and others will come in handy in real life.*

Suddenly, one student answered:

-*I think that only Franklin will help me and come in handy in my real life.*(LE, NYT).

Порушення логіко-поняттєвих норм відбувається через те, що студент заперечує висловлювання викладача. Студент керується власним досвідом, його розуміння важливого в житті неспівпадає з розумінням професора.

Валоративна інконгруентність.

Наприклад:

-*Darling, I havetwoquestions! The first one- where is my new bag?'*

-*Ok, what is the next one?* (BL, DLS).

Суперечливу і гумористичну невантаженість створює ігнорування чоловіком вимог дружини, що демонструє негативну картину взаємовідносин у сім'ї – порушення сімейних цінностей.

Наприклад:

- *Psychologist, my lover is ignoring me cause he says that everytime I am whining and it irritates him so much. What should I do?*

- *Oh, you have already irritated me!*

Порушення валоративних норм відбувається через складні взаємовідносини між психотерапевтом та пацієнткою. (JL, GMA).

Наприклад:

- *What can you say about current ecological situation?*

- *Its common to hear people complaining about the lack of green trees in parks and otherwise none of them wants to plant the tree.*(MO, GmA).

Джерелом валоративної інконгруентності виступає порушення суспільних цінностей, які описує Мішель Обама.

Нами визначено співвідношення гумористичних діалогів відповідно до втіленого в них типу інконгруентності: онтологічна (21 %), логіко-поняттєва (56 %), валоративна (23 %).

Висновки до розділу 2

До засобів створення комічного ефекту ми відносимо: антономазію, антитези, гіперболу, персоніфікацію, порівняння, метафору та ін. До найбільш уживаних належить прийом, що вимагає особливої винахідливості розуму – це парадокс. Йому характерно гра слів, каламбур, зевгма. Також широко використовуються літературно-поетичний прийом – оксюморон, художньо-стилістичний – алюзія. Популярним засобом комічного залишаються різні форми параномазії, у тому числі й малапропізм.

В основі комічного лежать різні прояви принципу інконгруентності. Науковці виділяють онтологічну, логіко-поняттєву та валоративну інконгруентність. Принцип інконгруентності лежить в основі багатьох конкретних комедійних прийомів, у тому числі інверсії, пародіювання та ін.

Проаналізувавши гумористичні діалоги художнього дискурсу, нами було визначено їх співвідношення відповідно до втіленого в них типу інконгруентності: онтологічна (21 %), логіко-поняттєва (56 %), валоративна (23 %).

РОЗДІЛ 3

СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ЛІНГВОСТИЛИСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КОМІЧНОГО В АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ

3.1 Стратегії перекладу гумористичних діалогів у медійному дискурсі

Актуальною проблемою у перекладі комічного є адекватність відтворення авторської інтерпретації. Адже неможливо передбачити реакцію слухача на гумор співрозмовника, важко заздалегідь оцінити суб'єктивну реакцію іншої людини на гумор.

Англійський гумор вважається складним для розуміння представниками інших народів. В англійському гуморі помітна симпатія до того, над ким сміються. Зовсім не характерні грубі та нахабні жарти. Його відрізняє тактовність: тонкі натяки, відсутність прямих нападок, недомовленість.

Жартують англійці частіше над політиками, акторами, спортсменами, погодою, застарілими традиціями. Англійські усмішки або гумористичні зауваження важко піддаються перекладу. Англійці вважають свій гумор національною гордістю.

Дослідники стверджують, що саме кліматичні умови вплинули на особливості національного характеру англійців: стриманість, самоконтроль, завуальованість. Англійському гумору притаманний аристократизм і елегантність. Шотландський гумор вважається більш грубим. В ірландському гуморі часто висміюються нераціональні риси людини, дивна логіка.

Труднощі при перекладі комічних текстів можуть виникнути через безглуздість дій або висловлювань, невідповідність між формою та змістом, несумісність у відношеннях, деформацію явищ тощо.

При перекладі гумору неможливо використовувати будь-які стандартні рішення. Існує певна стратегія підбору стандартних кліше і готових рішень перекладу. Але обов'язково береться до уваги особливості даного перекладацького матеріалу.

Існує багато способів перекладу гумору з англійської мови на українську. Головна умова – знайти еквіваленти серед наявних мовних засобів, які будуть адекватними по відношенню до оригіналу.

При перекладі комічного неможливо обійтися без втрат (відхилення від точного значення, гри слів, змісту). В першу чергу необхідно зберегти контекст тексту, а потім комедійні особливості перекладу.

Існує ще один спосіб перекладу – створити власний жарт, використовуючи ті ж засоби, що і автор даного гумору.

Якщо не вдається знайти повний еквівалент певному виразу, можна вжити будь-яке словосполучення, яке має такий самий зміст.

При перекладі гумору не може бути стандартних рішень. Обов'язково необхідно враховувати:

- а) конкретний контекст;
- б) призначення перекладу;
- в) особливості тексту;
- г) збереження стилю першоджерела.

Жарт повинен нести доброзичливість, позитивність, толерантність.

У перекладача повинна бути здібність створювати гумор, відчуваючи нюанси гумору іншого народу та свого.

Серед завдань для перекладача гумору можна виокремити:

1. Вловити гумор.
2. Спрогнозувати сприйняття гумору слухачем.
3. Знайти відповідні засоби його передачі.

У процесі перекладу створюється певна перекладацька інтерпретація, за допомогою якої перекладач пояснює і трактує іншомовний гумор.

Можуть виникати ситуації, коли мовна одиниця не має аналога в мові перекладу. В такому випадку перекладач вдається до описового перекладу або використовує співвідносну лексичну трансформацію. Таким чином знаходиться варіантна відповідність, що є правильним вибором перекладача.

У складних випадках перекладачу гумору іноді варто уникати абсолютної еквівалентності мовних одиниць. На варіант вибору перекладу впливає так звана мовна особистість перекладача, який адаптує оригінал для сприйняття представниками іншої культури. Він може посилити або приглушити гумористичну атмосферу першоджерела. Через його неправильні дії гумор може взагалі зникнути, або може виникнути недоречна ситуація через безглузде трактування мовного гумору. Деякі дослідники заперечують створення власного жанру, що перекреслює авторську ідею.

Кожен переклад є індивідуальним, тому тлумачення гумору можуть значно розбігатися. Кожен з перекладачів керується своїм особистим відчуттям гумору, може орієнтуватися на потреби слухачів та завдання перекладу.

Основою гумористичних шоу на телебаченні є діалоги. Найбільше запам'ятовуються діалоги із зірками і політичними діячами, де ведучий не соромиться глузувати з них. Особливо цікавими, що мають тривалу історію, є американські вечірні телепрограми – шоу Девіда Леттермана, Стівена Кольбера, Джиммі Кіммела, Конана О'Браєна, Джиммі Феллона, британські – шоу Бені Гіла, шоу «CelebrityJuice» та ін.

Гумористичний діалог – це поперемінний обмін репліками двох людей у вигляді гумористичних питань та відповідей. У процесі ведення діалогу чергуються висловлювання двох учасників мовлення. Репліки співрозмовників взаємопов'язані. Характерною ознакою гумористичного діалогу є ущільнення інформації, знаходження сенсу самим слухачем в кінці діалогу.

У діалозі може бути викладена смішна коротка історія, яка охоплює різні сфери людської діяльності: громадське або сімейне життя, політику або

спорт. Змушує людей сміятися неочікувана кінцівка, в якій зосереджена кульмінація подій. Якщо перекладач не буде враховувати різні значення слів, тимчасові асоціації, гру слів, діалог може бути несмішним.

Для обрання правильної стратегії перекладу діалогів необхідно визначити:

- на що спрямовується жарт;
- хто задіяний у даній ситуації;
- тема жарту;
- засоби жарту;
- визначення несумісності, яка лежить в основі жарту;
- як представити жарт.

Передається гумор у діалогах різними лінгвостилістичними засобами(антитези, оксюморон, гіпербалізовані епітети, алюзія, інверсія та ін.).

Для перекладу перекладач повинен:

1. Виявити лінгвостилістичний засіб у мовному гуморі.
2. Визначити його функції.
3. Віднайти адекватний відповідник у мові перекладу.

Наведемо приклади використання різних перекладацьких прийомів:

1. Прийом порівняння – складний художньо-стилістичний прийом, який часто використовується в гумористичних ситуаціях і потребує особливої уваги в перекладі.

- We all know that you have a plenty of interesting stories with unpredictable finals. Give us the one.

- Oh, I am a person, who you are looking for! My friend was fond of Shakespeare visited Stratford-upon-Avon and liked everything she saw there. When she reached the railway station, she looked round and exclaimed: "Oh! I think I like this most of all. Here the great master must have come to take the train to London just as I am doing! I am glad and I am sorry".(WS, GmA).

Принцип інконгруентності може лежати в основі багатьох комедійних прийомів. У даному прикладі логіко-поняттєва інконгруентність лежить в основі прийому порівняння.

2. Приклад використання прийому протиставлення в процесі реалізації принципу валоративної інконгруентності:

- *What was next after this demonstration?*

- *Unexpected final of peaceful demonstration turned to action as it was described in the headline: «Safety meeting ends in accident». (TNYT, 02014).*

Комічне у даному діалозі базується на порушенні ціннісних норм суспільства (валоративна інконгруентність) та співставленні контрастних понять – мирний марш та прикрий інцидент.

3. Прийом порівняння:

- *Welcome to the Oscars!*

- *For those of you watering all around, it has been tough couple days for us here. It has been raining. We are fine. Lets get it started»!(EDGoO2014).*

У наведеному прикладі ведучий церемонії вручення Оскар влучно пожартував про складні погодні умови – «лльє як з відра» (прийом порівняння) та «хто доплив до церемонії» (валоративна інконгруентність). Таким чином була створена гумористична атмосфера на урочистому заході.

3.2 Застосування перекладацьких трансформацій як спосіб відтворення лінгвостилістичних особливостей комічного

У процесі перекладу комічного у медійному дискурсі використовуються різноманітні перекладацькі трансформації:

- лексичні (транскрипція, транслітерація та калькування);
- лексико-семантичні (диференціація, модуляція, генералізація та конкретизація);
- граматичні (транспозиція, граматичні заміни, додавання та вилучення);

– лексико-граматичні (антонімічний переклад, цілісне перетворення та компенсація).

Грамаіичні трансформації (заміна, перестанова, додавання, вилучення).

Багато перекладачів бачуть потребу в трансформації **додавання**, за допомогою якої перекладач має можливість пояснити різні відмінності, наприклад:

Наприклад:

- *We all know that you have a plenty of interesting stories with unpredictable finals. Give us the one.*

- *Oh, I am a person, who you are looking for! My friend was fond of Shakespeare visited Stratford-upon-Avon and liked everything she saw there. When she reached the railway station, she looked round and exclaimed: **“Oh! I think I like this. Here the great master must have come to take the train to London just as I am doing! I am glad and I am sorry”**.(WS, GmA).*

- Ви знаєте багато цікавих історій з неочікуваним фіналом. Чи не розповісте нам одну з них?

- Ох, ви звернулись за адресою! Молода леді, яка любила творчість Шекспіра, відвідала Стратфорд-на-Ейвоні і їй сподобалось все, що вона там побачила. Коли вона дійшла до залізничного вокзалу, вона озирнулася і вигукнула: **«О! Думаю, мені цей пункт подорожі найбільше подобається.** Тільки великий майстер має таке велике бажання, щоб взяти поїзд до Лондона так само, як і я! Мені радісно і прикро».

Вилучення.

При такому виді трансформації, перекладач може опустити слова, які є зайвими, і при отриманні результата, відсутність окремих слів не буде відчутною.

Наприклад:

- *Darling, when we will have a dinner?*

- *I haven't prepared it yet.*

- *Long ago people learnt how **to cook their dishes** even on fire! And you don't know how to do it in the kitchen.*

- Люба, коли внаслідок буде обід?

- Я ще не приготувала.

- Дуже давно люди навчилися **готувати** навіть на вогні! А ти не можеш це зробити будучи на кухні.

У даному прикладі зі словосполученням *to cook their dishes*, ми використали опущення і замість «готувати свої страви», ми переклали як «готувати», при цьому сам сенс речення зрозумілий, і ми нічого не втратили.

2 Наприклад:

- *How did you understand that he likes me? Are you a meteorologist to predict?*

- *No, I am a woman. **Every inch of his face expressed a wish.***

- І як ти зрозуміла, що я йому подобаюсь? Ти що, метеоролог аби прогнозувати?

- Ні, я жінка. **Це було видно** по його обличчі.

У другому прикладі бачимо, що вираз в мові оригіналу *Every inch of his face expressed a wish* є досить довгим, який дослівно перекладається як «кожен сантиметр його обличчя виражав бажання». Тому, в цьому випадку можливо використати опущення, тим самим зберігаючи сам сенс «це було видно по його обличчі».

Наприклад:

- *Are you kidding on me?*

- *What?*

- *He **leaned forward** to give your papers. Wake up and smell the coffee!*

- Чи ти жартуєш?

- Чого це?

- Він **нахилився**, щоб віддати тобі твої папери. Прокинься!

В третьому прикладі словосполучення *leaned forward* при перекладі на українську мову ми переклали як «нахилився», замість «нахилився вперед»,

бо й так зрозуміло, що нахилитися ми можемо тільки вперед. Тому ми це взяли як опущення і чудово розуміємо при цьому контекст.

Наприклад:

-*Do you believe in freebie?*

-*Oh, listen what “freebie” I had last week. My bank gave me \$50 for free, but I had to commit to opening a credit card account it costs even more than I thought. That’s how I wanted to save my money. There’s no such thing as a free lunch.*(TC, TGNS).

- Чи віриш ти у даровизну?

- В мене така даровизна не так давно була. Банк подарував мені 50 баксів, але я повинен був оформити карту на більшу суму ніж вони дарять.

От і зекономив називається.

В четвертому прикладі з мови оригіналу *That’s how I wanted to save my money. There’s no such thing a safree lunch* вираз можливо трохи скоротити, при цьому ми будемо зрозумілі для аудієнції: **От і з’економив називається.**

Наприклад:

- *I want to escape everyone, Physician. What should I do?*

- *You can’t just abandon your friends and family. No man is an island.*

Sometimes all of us need that deserted island, if you want to buy it for me, I think I wont refuse.(HL, HM.D.).

- Докторе, хочу від усіх втекти! Що мені робити?

- Ви не можете просто відмовитися від своїх друзів та родини. Ви ж не острів. **Але якщо б Ви мені його подарували, я б не відмовилась.**

В прикладі з серіалу Доктор Хауз останній вираз з діалогу є занадто довгим *Sometimes all of us need that deserted island, if you want to buy it for me, I think I won trefuse*, тому ми вирішили скоротити при цьому не втрачаючи сенс: «Але якщо б Ви мені його подарували, я б не відмовилась».

Наприклад:

- *So, what is the scariest thing you have ever done?*

- *I was on the plane to Russia, and the engine exploded. I was looking out the window and the entire engine just turned into a fireball. I was the only person there that seemed to see this and it was all Russian passengers and no one said anything.* (LDC, Es).

- То ж, яка найстрашніша річ з Вами траплялась?

- Я летів рейсом до Росії, та двигун зламався. Я визирнув з вікна, а там двигун вже горів. **Дуже дивно те, що з усіх росіян на борту, одного мене ця річ здивувала.**

Останній приклад трансформації опущення *I was the only person there that seemed to see this and it was all Russian passengers and no one said anything* ми переклали як: «Дуже дивно те, що з усіх росіян на борту, одного мене ця річ здивувала», ми бачимо що сенс зберігся. Ми опустили початок вислову про те що він був єдиною людиною на борту, яка була здивована, замість цього ми трохи переробили і поставили його здивування у самий кінець речення при цьому опущення було доречне.

Додавання.

Це остання трансформація, яку ми розглянемо, та є дуже розповсюдженою серед перекладачів. Користуючись цією трансформацією, перекладач додає лексичні одиниці, відповідно до норм мови переклад. Тож розглянемо приклади:

Наприклад:

- *Thank you so much, for this warm words.*

- ***Not at all. So, that enough. Lets talk about me!*** (EDGohs).

- Дякую тобі дуже за такі теплі слова.

- **Нема за що. Тож, на цьому досить. Давай вже говорити про мене!**

Досить гудіти!

В першому прикладі бачимо, що варіант української мови більш детальніший ніж в англійській. Ми додали при перекладі «Досить гудіти» аби підкреслити те, наскільки Елен ДеДженерес хоче перевести з Мішель Обама

на себе увагу та час. Використання додавання тільки підсилює цей ефект та є дуже доречним у цьому діалозі.

Наприклад:

- *I have a really great story from my life. Aman walks into a bar and his woman (my sister) calls across the fence to her neighbor "Caught him!"*.

- *That's interesting one! (laugh)* (BL, DLs).

- В мене є дійсно цікава історія з життя. Чоловік входить до бару та його жінка (моя сестра) викрикує через паркан своїй сусідці: **«Нарешті я його спіймала!»**

- Це дивує! (сміється)

У другому прикладі бачимо як вираз *Caught him!* З англійської переклали як «Нарешті я його спіймала!» для того, щоб підсилити радість автора від того, що нарешті знайшла свого чоловіка.

Наприклад:

- *I have a joke traffic jam in my head right now.*

- *What do you mean?*

- ***There was just a complete explosion in my head because all that jokes could really happen.*** (HCo, Em).

- Це просто якийсь вибух жартів, які я б хотів озвучити, але не осмілюсь.

- Що Ви маєте на увазі?

- **Так як я є медійною особистістю, в мене дійсно хаос твориться в голові з приводу того, що я міг це все ж таки озвучити.**

Дивлячись на цей приклад бачимо як багато додавання іноді потрібно у реченні, з повним розписуванням та детальним зображенням того, про що говорить співрозмовник у комічному діалозі. Так і в тексті мови оригіналу *There was just a complete explosion in my head because all that jokes could really happen*, в перекладі на українську розширюємо речення до: «Так як я є медійною особистістю, в мене дійсно хаос твориться в голові з приводу того,

що я міг це все ж таки озвучити», тим самим підкреслюючи увесь хаос і мішанину, яка твориться у голові ведучого.

Наприклад:

- *It was so difficult for me to gain the weight.*

- *I know Mexicans gain 30 pounds in 2 weeks!* (TL, LT).

- Мені дуже важко було набрати вагу.

- **Я знаю про те, що мексиканці зазвичай набирають 15 кілограм всього за два тижні!**

Дивлячись на цей приклад бачимо, що при перекладі робили додавання.

Наприклад:

- *Mr Democrat Barack Obama, make for us a light-hearted comment about your rival economic credentials.*

- *Now, recently, one of John's top advisers told "The Daily News" that if we keep talking about the economy, McCain is going lose. So tonight, I would like to talk about the economy. Any suggestions?* (NYT, N2008).

- **Вельмешановний демократ Барак Обама, дайте нам коментар про економічні повноваження свого конкурента.**

- Зараз, нещодавно, один з головних радників Джона сказав «The Daily News», що **якщо ми будемо говорити про економіку, Маккейн буде втрачати свої привілегії. Тому сьогодні ввечері я хотів би поговорити про економіку. Є якісь пропозиції?**

Останній приклад такої трансформації як додавання вказує на те, як повноцінно звучить переклад з англійської на українську. В останньому випадку мова йде про вибори Президента Сполучених Штатів Америки і про вислів Барака Обама, який чітко вказує на неспроможність свого конкурента бути на посаді голови Білого дому. Тому дуже влучно використати в цьому випадку трансформацію додавання, аби пояснити готовність Барака Обама вийти переможцем у цій політичній гонці.

Перестановка.

Цей вид перекладу є одним із видів граматичних трансформацій, яка полягає у перестановці членів речення так, як вирішить зробити перекладач. Слід зазначити, що принцип перестановки у реченні при перекладі важко робиться, адже дуже важливо аби перекладач зберіг сенс речення та головну думку. Розглянемо детальніше на прикладі:

Наприклад:

-Oh, why are you so sad? Explain me very short.

-My friends wedding.

-І чому ж ти такий сумний? Поясни дуже коротко.

-Весілля мого друга.

На цьому прикладі бачимо перестановку місцями слів та граматичних конструкцій у цьому реченні. Найголовніше перекладачу потрібно не втратити сенс та зміст самого речення. Як бачимо, в нашому випадку сенс та зміст зберігся.

Наприклад:

-Tom, have you prepared your homework? What is this book about?

-Oh, yeah. I have the same question!

-Том, чи підготували Ви домашнє завдання? **Про що ця книга?**

-Ой, так. В мене те саме питання!

У другому прикладі бачимо, як Том проявив гумор по відношенню до своєї вчительки перепитавши її про книгу, яку не читав. Знову ж таки, використали спосіб перестановки, не втративши сенс речення.

Наприклад:

-Darling, our neighbours travelled to Cyprus, we have the possibility to travel there, why not?

-Its better to stay at home, because Cyprus is rather hot in summer.

-Любий, наші сусіди подорожували на Кіпр, в нас також є така можливість, чому ні?

-Краще залишитись вдома. Влітку на Кіпрі дуже жарко.

Перестановка речення супроводжується зміною положення членів речення про те не зміною сенсу, в цьому прикладі як бачимо такого не відбулося.

Наприклад:

-You know what,honey? One of my friend s husband promised to buy a new bag for her and he kept a promise! And you promised to buy for me a new furcoat and...

-I am not quite clear about the rest of the story.

-І знаєш що, любий? Чоловік однієї з моїх подруг пообіцяв їй купити нову сумку і дотримав свого слова! А ти обіцяв купити мені нову шубу..

-Мені щось не зовсім ясний кінець цієї історії.

Бачимо перестановку, зміст та сенс якої зберігся.

Наприклад:

-Don't you know that boys should show to girls a courtship and not visa versa?

-Nobody knew it.

-Чи ти не знав,що хлопці повинні проявляти залицяння до дівчат, а не навпаки?

-Та цього ж ніхто не знає.

Перестановка не змінила сенс та зміст, тому читачу все зрозуміло.

Граматичні заміни.

Наприклад:

*-Should I **book** the tickets?*

*-No, just wait for a moment. Ofcourse should **book**!*

-Чи потрібно мені **бронювати** білети?

-Ні, просто чекай слушного моменту. Бронюй звичайно!

Іменник *book* може перекладатись і як дієслово «бронювати», «заказувати». Тому кожен перекладач повинен мати свій багаж знань та бути обізнаним у лексичному значенні слова, для того аби не допустити помилки.

Наприклад:

-Have you **tabled** for all guests?

-ShouldI?

-Ти **накрила на стіл** на усіх гостей?

-А треба було?

Слово як іменник *table* перекладається як стіл, але в цьому контексті бачимо, що іменник може виступати в ролі дієслова «накривати на стіл», при цьому показуючи на скільки англійська мова може бути гнучкою та цікавою.

Наприклад:

-Dont forget to **water** flowers, cause they wont servive in that case.

-Oh no, they will but I am not sure if I could without new laptop.

-Не забудь **пополювати** квіти, тому що вони не виживуть у цьому випадку.

-Ой ні, вони як раз зможуть, але ось я не впевнений чи зможу без нового ноутбуку.

Цей приклад нам ще раз підкреслює те, що багато іменників в англійській мові можуть переходити в різні частини мови, як бачимо і в дієслова також. Слово *water* з англійської перекладається як вода, але в ролі дієслова перекладаємо як «полювати», бачимо, що по самому сенсу слова хоч і є різними частинами мови, але з однієї тематики.

Наприклад:

-Oh, we don't gave actually any proofs about that!

-Don't worry, girls. I have **screened** it.

-Ох, в нас немає взагалі ніяких доказів про це!

-Не хвилюйтесь, дівчата. Я **заскрініла** це.

В четвертому прикладі бачимо досить розповсюджений випадок, тому що з самого початку при появі смартфонів такого дієслова як скрінити не було, але як з'явилося новомодне слово скрін (тобто екран українською), то звідси і вийшло сфотографувати екран – це означає його заскрініти. Приклад якою сучасною інформацією повинен володіти кожен професіональний перекладач.

Наприклад:

*-Have you finished your working **followups**?*

-Have you finished to distract me?

-Чи завершила ти робочі **реєстрації документів**?

-А ти вже завершив мене відволікати?

В останньому випадку бачимо, що з дієслова *followup* – зареєструвати когось або щось, ми переклали його як іменник – реєстрація документів. Бачимо наскільки цікавим та сучасним може бути переклад, використовуючи таку трансформацію, як граматична заміна.

Лексико-семантичні трансформації.

Генералізація.

При перекладі комічних діалогів з англійської мови на українську, досить часто перекладач, щоб отримати переклад більш зрозумілим і точним, дає ширшу інтерпретацію словосполученням, реченням, при цьому він використовує лексичну трансформацію генералізації – заміна слова вужчої семантики на слово ширшої семантики. Розглянемо приклад генералізації у комічному діалозі:

Наприклад:

-I was in that concert but I couldn't see anything!

-But why?

- I saw only a man 6 feet 2 inches tall!

-Я був на тому концерті, але я нічого не бачив!

-Чому?

-Тому що все, що я бачив, це високого чоловіка!

В цьому прикладі замість того, щоб перекладач не рахував скільки ж це буде налічувати в сантиметрах, зрозумілою формулою для європейців, він використовує генералізацію – високий чоловік, тим самим цей варіант є більш зрозумілим та точним для слухача. Тепер поглянемо на слова, які відносяться в англійській мові до слів ширшої семантики, при цьому при перекладі на українську замінюють слова вужчої семантики:

У третьому прикладі, використовуємо дієслово *tobe*, яке є досить вживаним в англійській мові. Це дієслово може використовуватись як елемент аналітичних форм так і як елемент самого повнозначного слова. Розглянемо приклад:

Наприклад:

-And how can I find his desk in his uncleaned room?

-Oh, you wont search for so long. His desk is in the middle of the room.

-І як мені знайти його письмовий стіл в такому бардаку?

-Ой, та ти не будеш його довго шукати. Його письмовий стіл **стоїть** посередині кімнати.

Цей приклад є гарним показником того, що саме дієслово *tobe* доситьрізностороннім, та не тільки перекладається як «бути»,а в нашому випадку перекладач вибрав такий варіант, як «стоїть»,при цьомупоказуючи свою майстерність та професійну компетентність. Далі в нас є приклад перекладу лексичної трансформації, такої як генералізації дієслова також *tobe*, але тут він виступає у функції присудка:

Наприклад:

-Darling, its almost the night time and I haven't seen my present yet! Have you forgotten about my Birthday?

- No way, honey! Emm I think its in the morning.

-Aha, willsee.

-Любий, вжемайже опівніч, та я і досі не бачила свого подарунку! Чи не забув ти про мій День народження?

-Та що ти, кохана! Емм. Я гадаю, що **це відбудеться** вранці.

В цьому прикладі ми бачимо, що всього коротеньке словосполучення *its*, може так повноцінно перекладатися як «це відбудеться». Перекладач чітко відчув, що треба використати лексичну трансформацію генералізації для того аби показати многогранність здавалось звичайного дієслова, але в досі не звичній інтерпретації. І на останок, розглянемо приклад прийому генералізації:

Наприклад:

-Oh, MrCruzishere!

-Just call me Tom, ok?

-Sure thing!But I need is things specific.

-Ох, містер Круз тут!

-Зви мене просто Том,добре?

-Гаразд!Але мені ж потрібна конкретика.

Англійський іменник широкої семантики *thing* має не завжди прямий переклад як «річ»,але й судячи з прикладу нашого перекладу, англійське слово може ще й перекладатися як «авжеж» і «гаразд». Підводячи підсумки одного з видів лексичної трансформації генералізації, можемо стверджувати, що це є дуже розповсюдженим способом прийому перекладу, адже заміна слова чи словосполучення вихідної мови з більш вузьким значенням словом чи словосполученням цільової мови з ширшим значенням є притаманним у використанні більшості професіоналів, які хочуть донести до аудиторії зрозуміле і точне значення перекладу того чи іншого речення.

Далі ми розглянемо такий вид трансформації, як **конкретизація**. Судячи з назви, конкретизація – це заміна слова або словосполучення з широким значенням на одиницю мови перекладу з більш вузьким значенням. Розглянемо на прикладах:

Наприклад:

-How are your things?

-We have the changes in authority stuff, that's why I am great!

-Як Ваші справи

-В нас є зміни у начальстві, тому в мене все пречудово!

Бачимо, що слово *thing* в англійській мові має досить широке значення, і може перекладатися геть по-різному. Тому перекладачу в такому випадку слід бути дуже уважним і звертати увагу на те, що саме автор хотів цим словом передати,тому важливо звертатися до самого контексту словосполучення і речення.

Наприклад:

*-I want to look into the **thing** myself seriously.*

-Ok, but don't Google your problems.

-Я хочу звернути увагу серйозно на свої **справи**.

-Окей, тільки не гугли їх.

І в даному випадку бачимо, що при перекладі з англійської мови на українську слово повинно конкретизуватися через звуження самого значення. Тому в цьому контексті слово *thing* найкраще перекласти як справи.

Наприклад:

-I have a bunch of new roses, and actually I don't have any vase. What is score!

*-You poor old **thing**!*

-Вменцілий оберемок троянд, і немає куди поставити їх. От пощастило ж!

-От **бідолога**!

Третій приклад є взагалі дуже цікавим, тому що мало хто навіть з досвідчених перекладачів знає те, що англійське слово *thing*, можемо перекласти як «бідолога». Тож, перед будь-яким перекладом, перекладач повинен проаналізувати основні значення поняття, і тільки тоді з усіх варіантів, враховуючи контекст, вибирати який саме еквівалент найкраще підійде.

Наприклад:

-He decided to start his new life changing his shirt.

*-**Things** look promising.*

-Він вирішив почати своє нове життя змінивши футболку.

-Та **справи** багатообіцяючі.

Знову ж таки, вже не один раз бачимо яким різнобарвним слово *thing* може бути при перекладі на українську мову, використовуючи різні контексти та різні відтінки самого слова.

Наприклад:

-I bought a new pair of shoes and now I can be sure that will forget him.

*-Is this was a key **element** to forget him?*

-Я купила нову пару взуття та зараз можу стверджувати, що забула його.

-То це був **ключовий момент**, як його забути?

Останній приклад конкретизації нам показує, що й звичайне для нас всіх слово англійської мови *element*, може також по-різному перекладатися. Все залежить від майстерності перекладача підбирати та знаходити правильні еквіваленти.

Лексико-граматичні трансформації.

Антонімічний переклад.

Антонімічний переклад ще один вид трансформацій, який активно використовується професійними перекладачами і полягає у передачі поняття протилежним відповідником даного слова при перекладі на українську мову. Слід додати, що антонімічний переклад є одним з найбільш зручних та розповсюджених прийомів передачі значення багатьох виразів. Тож, розглянемо декілька перекладів:

Наприклад:

-Oh, dude, she quarreled yesterday with the whole team. How can I call her behavior?

*-Oh yeah, she was **a woman of character!***

-Ох, чувак, вона сперечалась вчора з усією командою. Як її поведінку можна назвати?

-О так, вона була **жінкою не без характеру!**

В нашому першому прикладі спостерігаємо як частина з «не» дуже точно передає текст оригіналу і те що автор хотів підкреслити. Якщо ми переклали б просто «жінка з характером» було б все очевидно та зрозуміло, а використовуючи трансформацію антонімічного ряду, переклад звучить ніби автор щось не доказав.

Наприклад:

- *Oh no, Big Boss has come!*

- *As they say, **every cloud** has a silver lining, man.*

- Ой ні, Великий Босс повернувся!

- Як то кажуть, **немає** лиха без добра, чоловіче.

У даному прикладі ми хотіли показати та наголосити як майстерно може перекладатися фраза, використовуючи антонімічні трансформації, адже можливо було цей момент упустити, і на фразовий вислів зробити звичайний переклад. Розглянемо інші приклади з цією трансформацією:

Наприклад:

- *And what should I do? My authority will come very soon.*

- *They are drinking coffee downstairs, so **take it easy!***

- І що ж мені робити? Моє начальство прийде дуже скоро.

- Вони п'ють каву на першому поверсі, тому **не звертай уваги!**

Як ми бачимо з третього прикладу, бувають такі випадки, коли антонімічний переклад є одним з можливих варіантів, і перекладачу в цей час дуже важко підібрати еквіваленти до тексту оригіналу. Зараз розглянемо четвертий приклад цього виду перекладу:

Наприклад:

- *What the disgusting jeans, **would you like** to put on them?*

- *After this words I should wear them! **I mean it.***

- Які безвкусні джинси, тільки **не кажи** що ти їх збираєшся одягти?

- Після таких слів, я забов'язана їх надягти! **Я не жартую.**

Дуже важливо для перекладача при перекладі, використовуючи цю саму трансформацію, не втратити саму думку тексту оригіналу. Наприклад, в цьому випадку можливий був би варіант «я це маю на увазі», але «я не жартую» є найбільш успішним варіантом.

Наприклад:

- *Oh, Bob is looking handsome today. What happened to him?*

- *He just **was** in his awful short sleeves.*

- О глянь, Боб виглядає чудово сьогодні. Що з ним трапилось?

- Він просто **був без** свого жахливого піджака.

В п'ятому прикладі наглядно бачимо, що дієслово *to be* можна перекладати по-різному, не тільки як «бути» але й з заперечною частиною, тим самим підкреслюючи той факт, що піджак був дійсно жахливим.

Наприклад:

- ***Don't** you remember your first party?*

- *It was the great party ever. Well, I don't remember but they say that.* (AG, Cc).

- **Чи пам'ятаєш** ти свою найпершу вечірку?

- Ох, це була найдивовижніша вечірка, яка коли-небудь була. Що ж, так мені люди казали.

Ми бачимо, що словосполучення дієслова *do not* ми можемо перекласти без негативної оцінки, але з перекладом *чи пам'ятаєш*, тим самим даючи зрозуміти, що одиниця мови оригіналу може замінюватись з негативного аспекту на нейтральний.

Наприклад:

- *We are going to be late.*

- *Our lecturer is drinking coffee now. **Take your time!***

- Ми запізнємось.

- Наш викладач п'є каву зараз. **Не поспішай!**

Досить влучний вираз з англійської мови *take your time*, перекладається як «не поспішай». І якщо подумати, то він є найкращим та мабуть єдиним зрозумілим та правильним у використанні еквівалентом, який можливо використати у цьому сенсі.

Наприклад:

- *What should I know while having job interview?*

- ***To keep your head!***

- Що мені потрібно робити проходячи інтерв'ю ?

- **Не розгубитися!**

В цьому випадку переклад неможливий без використання антонімічної трансформації.

Наприклад:

-Who has scratched my sofa?

*-Don't you see? The cat says that he **has** clean hands in the matter.*

-Хто подряпав мій диван?

-Чи ти не бачиш? Кіт стверджує, що **немає** до цього жодного відношення.

В останньому прикладі дієслово *trohave* з додаванням до нього словосполучення *handsinthematter*, може перекладатися з антонімічною трансформацією.

Лексичні трансформації.

Транскрибування.

Цей вид лексичної трансформації є досить розповсюдженим та полягає в тому, щоб передати слово або словосполучення за допомогою транскрипції. У процесі такого перекладу ми утворюємо звукову форму і при перекладі передаємо звучання на свій, україномовний лад, як наприклад в наступних випадках, де використали принцип транскрибування.

Наприклад:

-Oh, so modern here, I see one high building in the end of the street.

*-Almost like in **New York!***

-Ох, так сучасно тут, я бачу одну високу споруду на кінці вулиці.

-Майже як у **Нью Йорку!**

Наприклад:

-Saseki's Heir loves breaking the rules.

-Difficult choice of Prince Harry for Royal Family.

-Сасекський спадкоємець престолу полюбляє порушувати правила.

- Нелегкий вибір Принца Гаррі для Королівської сім'ї.

Транслітерація.

Цей вид побуквеної передачі текстів і окремих слів, записаних однією графічною системою, засобами іншої графічної системи.

Наприклад:

*-I always wanted to be a **Disney** princess*

-Okey, my princess, lets clean all our house.

-Я завжди хотіла бути принцесою **Дісней**.

-Гаразд, моя принцесо, давай поприбираємо вдома.

Наприклад:

*-I did a lot as **Jackie Kennedy** did.*

-I knew Jack Kennedy, he was a friend of mine and I have to tell that you are not him. (didalittle).

-Я зробив так само багато для країни, як це зробив **Джек Кеннеді**.

-Я був знайомим з Джеком, він був моїм товаришем і другом, але я мушу сказати, що Ви – далеко не Він.

Калькування.

Калькування – це вид мовного запозичення, або утворення нового слову через буквальний переклад відповідного іншомовного елемента.

Наприклад:

-Please, darling, solve for me my problem.

*-AmI**SupremeCourt**?*

-Любий, виріши для мене проблему.

-Чи я тобі **Верховний суд**?

Наприклад:

-Wow, this style is so exquisite and luxurious, I am so dumbstrucked by this!

*-It seems that I personally know **The Kievan Grand Duke**.*

-Вау, який вишуканий та розкішний стиль, я дуже вражений цим!

-Нібито я особисто знайомий з **Великим князем Київської Русі**.

Стилістичні трансформації.

Під стилістичними трансформаціями, на думку Л. П. Науменко та А. Й. Гордєєвої, розуміють такі способи перекладу, за допомогою яких

перекладач змішує стилістичні акценти, нейтралізуючи або, навпаки, актуалізуючи відтінки значення, або ж адаптуючи мову перекладу до стилістичних норм. До стилістичних перекладацьких трансформацій належать: логізація, експресивація.

Експресивація – це спосіб перекладу шляхом заміни нейтральної одиниці на більш емоційно-експресивно забарвлену. Розглянемо це на прикладах:

Наприклад:

-I was in such a passion of tears when I saw him, I was full of happiness.

-Did he look so great?

-No, I have found that I am still young.

-Та я розридалась, коли побачила його, від щастя.

-Він так добре виглядав?

-Ні, це я виходить гарно збереглась.

В другому прикладі бачимо, що дослівний переклад виразу *I was in such a passion of tears when I saw him* це «я плакала, коли побачила його», про те для більш емоційного забарвлення ми обрали еквівалент «розридалася», тим самим підкреслюючи обрану нами трансформацію.

Наприклад:

-What my husband has prepared for our anniversary?

***-Wakeupandsmellthecoffee!** We have another reality nowadays. It will be a miracle if he remember something.*

-Щожмені чоловік приготував на нашу річницю?

-Прокинься!В нас зараз інша реальність. Це буде диво, якщо він щось взагалі пам'ятає.

В останньому прикладі обрана нами трансформація експресивації точно відображається у виразі *Wakeupandsmellthecoffee!*, маємо –«прокинься», при цьому отримуючи емоційний настрій між співрозмовниками і розуміючи, що настрій є експресивний.

Логізація.

Логізація – спосіб перекладу шляхом заміни емоційно-експресивної одиниці, що усилює або послаблює естетичну функцію першоджерела. Розглянемо цей підвид трансформації на прикладах:

Наприклад:

-Even during a long period of time he is still reprobate as he was ...

-How regular he is!

-Навіть багато часу пройшло, а він і досі такий непутящий...

-Який він постійний!

На цьому прикладі бачимо, що *reprobate as he was* – «хоч який непутящий». Насправді *reprobate* українською краще було б перекласти як «негідник», наприклад, але перекладач вирішив передати його менш експресивним – «непутящий».

Наприклад:

-Although she had a Roman nose, she had something special ...

-You talk about that strange turban that was bigger than her head?

-Exactly!

-Хоч в неї і був великий ніс, але мала вона щось таке особливе...

-Ти говориш про той дивний капелюх, який був більше за її голову?

-Точно!

Також в останньому прикладі використали прийом логізації: *although she had a Roman nose and a turban* – «хоч мала римський ніс і носила на голові високий капелюшок», більш експресивне *turban* переклали звичайним «капелюшок».

Отже, проаналізувавши 100 прикладів комічно маркованих діалогів медійного дискурсу, було визначено співвідношення застосування перекладацьких трансформацій, до яких належать – граматичні (35 %), лексико-семантичні (26 %), лексичні (21 %), лексико-граматичні (11 %), стилістичні (7 %).

Висновки до розділу 3

Англійський гумор є культурним здобутком нації, вважається складним для розуміння представниками інших народів.

Існує різні способи перекладу гумору з англійської мови на українську. Вибір стратегії перекладу залежить від мовної особистості перекладача, який адаптує оригінал для сприйняття представниками іншої культури. Таким чином створюється перекладацька інтерпретація, за допомогою якої перекладач пояснює і трактує гумор.

Широко представлений у медійному середовищі гумористичний діалог –поперемінний обмін репліками двох людей у вигляді гумористичних питань та відповідей, в якому викладена смішна коротка історія, яка охоплює різні сфери людської діяльності. Представлений гумор у діалогах різними лінгвостилістичними засобами.

У процесі перекладу комічного маркованих діалогів нами визначено таке співвідношення у використанні різноманітних перекладацьких трансформацій: лексичні (транскрипція, транслітерація та калькування) – 21 %, лексико-семантичні (диференціація, модуляція, генералізація та конкретизація) – 26 %, граматичні (транспозиція, граматичні заміни, додавання та вилучення) – 35 %, лексико-граматичні (антонімічний переклад, цілісне перетворення та компенсація) – 11 %, стилістичні (логізація, експресивація) – 7 %.

Узагальнення одержаної інформації дає підстави стверджувати, що найбільш поширеними в медійному дискурсі є граматичні перекладацькі трансформації.

ВИСНОВКИ

Проблема комічного цікавила науковців ще з античних часів. З розвитком науки та культури змінювалось розуміння комічного. До естетико-літературознавчої категорії комічного зверталися філософи та літератори – Аристотель, Цицерон, Квінтіліан, Аристофан, Платон, Е. Роттердамський, Ф. Рабле, І. Кант, Г. Гегель, Г. Спенсер, З. Фрейд та ін.

Науковці розрізняють форми комічного – гумор, іронію та сарказм. До основних жанрів комічного відносяться: фарс, водевіль, буфонада, інтермедія, скетч, оперета, пародія, памфлет, епіграма, шарж, фейлетон і гумористична розповідь (шванк, фаблію, байка).

У медійному середовищі широко побутують види реалізації комічного, які представлені гумористичною розповіддю, байкою, пародією, анекдотом та ін.

Існує рід засобів створення комічного, зокрема до них дослідники зараховують так звані «промовисті» імена, що не вимагають додаткового контекстного підживлення, а, навпаки, самі є вихідним пунктом розвитку образу.

До прийомів створення гумористичного ефекту зараховують: хибне протиставлення, хибне підсилення, доведення до абсурду (перебільшення, применшення чи пом'якшення), дотепність безглуздя (поєднання двох логічно несумісних понять, паралогічний висновок), змішування стилів, чи «поєднання планів» (змішування мовленнєвих стилів, перенос термінології, невідповідність стилю і змісту), подвійне тлумачення (гра слів, двозначність), зворотне порівняння («власне» зворотне порівняння, буквалізація метафори; перерахування різнорідних предметів і явищ в «єдиному спискові» (В. Т. Дідківська).

Основою комічного в комедійних текстах є різні види вербальної і невербальної інконгруентності. Типологізується інконгруентність на онтологічну, логіко-поняттеву та валоративну інконгруентність. Принцип

інконгруентності лежить в основі багатьох комедійних прийомів, у тому числі інверсії, пародіювання та ін.

Переклад комічного передбачає собою вид мовного посередництва, який цілковито орієнтований на іншомовний оригінал і має комічний характер. У перекладознавстві досі не існує єдиної думки щодо переліку стратегій і тактик, що використовуються при перекладі комічного.

Під час перекладу комічного використовуються різноманітні перекладацькі трансформації: антонімічні, метонімічні й інші заміни, спричинені необхідністю перетворення образної основи комічного.

В умовах сучасного суспільства основним видом дискурсу, який містить комічне, є художній дискурс.

Різні форми комічного досягаються багатьма способами (антономазія, алюзія, антитези та ін.). У процесі перекладу гумору створюється певна перекладацька інтерпретація, за допомогою якої перекладач пояснює і трактує іншомовний гумор.

Проаналізувавши 100 прикладів комічно маркованих діалогів художнього дискурсу, нами було визначено співвідношення застосування перекладацьких трансформацій: граматичні (35 %), лексико-семантичні (26 %), лексичні (21 %), лексико-граматичні (11 %), стилістичні (7 %) та співвідношення втіленого в гумористичних діалогах типів інконгруентності: онтологічна (21 %), логіко-поняттєва (56 %), валоративна (23 %). Також розглянуто об'єктивні та суб'єктивні причини, через які відбувається часткові втрати при перекладі гумору.

Серед об'єктивних причин – відмінності у сприйнятті гумору в різних культурах, різниця мовних структур, смислових контекстів оригіналу та перекладу та ін.

Серед суб'єктивних причин – недостатня компетентність перекладача. Від особистості перекладача, його здібностей, смакових уподобань залежить якість гумору в перекладі.

Отже, переклад комічного потребує спеціальних знань і вмінь для того, щоб на високому професійному рівні представити гумор різних культур.

СПИСОК ВИКОРИСЧТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арнольд И.В. Лексикологія сучасної англійської мови / А.И. Арнольд. – М. : 2002. – 187 с.
2. Арнольд И.В. Стилiстика сучасної англійської мови. Підручник для студентів педагогічних інститутів за фахом № 2103 "Іноземні мови". Видавництво 2-ї переробка Л., Освіта, 2004. –295 с.
3. Баркова Л.А. Влияние фактора адресата на окказиональное использование фразеологических единиц. Сб. науч. тр. / Моск. пед. ин-тиностр. яз. им. М. Тореза, 2005. – Вып.244. – С.3–15.
4. Баркова Л.А. Прагматические свойства фразеологизмов и их речевая реализация / на материале англоязычной журнальной рекламы / Фразеология и контекст. Моск. пед. ин-т иностр. языков им. М. Тореза. Сборник науч. тр. Вып. – М., 2002. – С. 3–13.
5. Види переклада фiльмiв: розновидности и их расшифровка [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://file-tracker.net/topic/12>.
6. Виноградов В.В. Избранные труды. Лексикология и лексикография / В.В. Виноградов – М., 1977. – 361 с.
7. Гальперин И.Р. Очерки по стилистике английского языка / И.Р. Гальперин. – М. : Издательство литературы на иностранных языках.
8. Гальперин И.Р. Стилiстика англiйського язyка. 2-е издание — М. : Высшая школа, 1977. — 334 с.
9. Гарбовский Н.К. Теория перевода / Н.К. Гарбовский – М. : Изд-во Московского ун-та, 2004. – 543 с.
10. Глазова О. П. Жаргон і сленг: як ставитись до них словеснику?, 2013 http://elibrary.kubg.edu.ua/2651/1/O_Glazova_MD_9_IPPO.pdf
11. Дубляж — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Дубляж>

12. Дьяконова Н.А. Функциональные доминанты текста как фактор выбора стратегии перевода : дисс. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.20 / Н.А. Дьяконова – М. : МГЛУ, 2004. – 185 с.
13. Закадровый перевод — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://ru.wikipedia.org/wiki/Закадровый_перевод
14. Зарецкая А. Н. Особенности реализации подтекста в кинодискурсе : автореф. дис. канд. филол. наук: 10.02.19 “Теория языка” / А. Н. Зарецкая. — Челябинск, 2010. — 21 с.
15. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика современного английского языка / И.П. Иванова , В.В. Бурлакова, Г.Г. Почепцов. – М. : Высшая школа, 1981. – 285 с.
16. Ильиш Б. А. Строй современного английского языка / Б.А. Ильиш. – Л. : Просвещение, 1971. – 364 с.
17. Казакова Т.А. Практические основы перевода. / Т.А. Казакова. – Серия: Изучаем иностранные языки. – СПб.: «Издательство союз», – 2011. – 320 с.
18. Калита О. М. Лінгвістична сутність іронії та семантичні механізми формування іронічного смислу / Оксана Калита // Українська мова. — 2006. — № 2. — С. 67—74. 3.
19. Карабан В.І., Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову/ В.І. Карабан К.: TEMPUS, 2001. – 371 с.
20. Квеселевич Д. І. Семемно-синтезовані дієслова як прояв лінгвістичної економії // Нариси з контрастивної лінгвістики./ Д. І. Квеселевич – К.: Наукова думка, 1979. – С. 126 – 131.
21. Коломієць Л.В. Мова перекладу як реалізація методологічної моделі тексту перекладу / Л.В. Коломієць. – К. : Наука, 1997. – 14 с.
22. Колшанский Г.В. Коммуникативная функция и структура языка (под ред. Булыгиной Т.В.) Изд. 2-е, стереотип. / 3-е. Г.В. Колшанский Топкнига Новосибирск, 2007. – 176 с.

23. Комиссаров В.Н. Теоретические основы методики обучения переводу. / В.Н. Комиссаров – М.: Рема, 1997. – 111 с.
24. Комиссаров В.Н., Рецкер Я.И., Тархов В.И. Пособие по переводу с английского языка на русский язык. / В.Н. Комиссаров, Я. И. Рецкер, В. И. Тархов – М. : Изд-во лит. на иностр. яз., 1960. – 175 с.
25. Комуникативноорганізуюча роль комуникативів англійської мови//Мова у соціальному і культурному контексті: Зб. наук. праць. – К.: Логос, 1997. - С. 43-48.
26. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу / І.В. Корунець – Вінниця. – 2000. – 284 с.
27. Лосев А. Ф. История эстетических категорий / А. Ф. Лосев, В. П. Шестаков. — М. : Высшая школа, 1965. — 425 с.
28. Матасов Р. А. Методические аспекты преподавания кино / видеоперевода / Р. А. Матасов // Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена. — РГПУ им. А. И. Герцена, 2009. — С. 155 —166.
29. Мороховский, А.Н. Стилистика английского языка: учеб. Пособие для вузов / А.Н. Мороховский [и др.]. – Киев: Издательское объединение «Вища школа», 1984. – 241 с.
30. Назмутдинова С. С. Гармония как переводческая категория (на материале русского, английского, французского кинодискурса) / С. С. Назмутдинова: автореф. дисс. на соискание науч. степени канд. филол. наук : 02.20 “Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание” — Тюмень, 2008. — 18 с.
31. Непийвода Н. Ф. Стилiстичний аспект масової комуникації / Н. Ф. Непийвода // Наукові записки Інституту журналістики. — Том V. — Факультет соціології та психології. — К. : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2004. — С. 133—140.

32. Пацаранюк Ю. М. Способи реалізації іронії у структурі речення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Ю. М. Пацаранюк. — Чернівці, 2006. — 20 с.
33. Потапова А. Є. Дитяча література: підходи та критерії перекладу/ А. Є. Потапова// Вісник Житомирського державного університету. Філологічні науки. — Житомир, 2009. — Вип. 49. — С. 193—197.
34. Райс К. Классификация текстов и методы перевода [Электронный ресурс] / К.Райс // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике. — М., 1978. — 228 p.
35. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Международные отношения, 1986. – 245 с.
36. Creusere, Marlana. A developmental test of theoretical perspectives on the understanding of verbal irony: Children’s recognition of allusion and pragmatic insincerity. *Metaphor and Symbol*, 2009. – 111 p.
37. Сдобников В. В. Теория перевода / В. В. Сдобников, О. Петрова. – М.: Восток-Запад, 2006. – 448 с.
38. Скоромыслова Н.В. Теоретический аспект перевода художественных фильмов / Н.В. Скоромыслова // Вестник Московского государственного университета имени М.В. Ломоносова. — 2010. — № 1. — 156 p.
39. Струць Р. Різновиди іронії / Р. Струць // Наукові записки національного університету «Києво-Могилянська академія». — Т. 4. — Філологія. — К., 1998. — С. 37—42.
40. Федоренко О. Емотивно-оцінні демінутиви як засіб вираження іронії у газетних текстах [Електронний ресурс] / О. Федоренко. — Режим доступу до журн. : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2044>
41. Яновська Г.В. Фреймова репрезентація іронії в пресі (на матеріалах української, російської, польської та англомовної преси) :

автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.15 «Загальне мовознавство» / Г. В. Яновська. — Донецьк, 2006. — 20 с.

42. Arnold I.V. *The English Word*. — М.: Высшая школа, 1986. — 278 p.
43. Chapman R. *American Slang*. — NY: Harper Paperbacks, 1986. — 337 p.
44. Dews, Shelly, Joan Kaplan & Ellen Winner. *Why not say it directly? The social functions of irony*. *Discourse Processes*. 2003. — 347 p.
45. Dickson P. *Slang!* — NY: Pocket Books, 1990. — 674 p.
46. Dynel, Marta. *When does irony tickle the hearer? Towards capturing the characteristics of humorous irony*. In Marta Dynel, 2013. — 165 p.
47. Eble C. *College slang 101*. Georgetown, CT: Spectacle Lane Press, 1990. — 304 p.
48. Galperin I.R. *Stylistics*. — М.: Vysshaya Shkola, 1981. — 295 p.
49. House, J. *Translation Quality Assessment: A Model Revisited*, Tübingen, Gunter Narr Verlag, 2007. — 121 p.
50. Kukhareno V.A. *A Book of Practice in Stylistics*. — М.: Vysshaya Shkola, 1986. — 276 p.
51. Langacker R. W. *Introduction to Cognitive Grammar // Cognitive science*. — 1986. — Vol. 10.. — P. 1 – 4
52. Newmark, P. *Paragraphs on translation*. Clevedon/Philadelphia/Adelaide: Multilingual Matters Ltd., 2009. — 281 p.
53. Nida Eugene. *Principles of Correspondence*. In: L. Venuti (ed.) *The Translation Studies Reader*. London and New York: Routledge, 2000. — 199 p.
54. Parks T. *Translating Style: A Literary Approach to Translation—A Translation Approach to Literature*, Manchester, St. Jerome, 2007. — 351 p.
55. Skrebnev J.M. *Fundamentals of English Stylistics*. — М.: Astrel, 2003. — 288 p.
56. Teresa Mendez *English as it is really spoken.// The Christian Science Monitor*. — 1999. — N4

СПИСОК ДОВІДНИКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

57. Українська мова. Енциклопедія. Видавець: Українська енциклопедія, 2004. – 833 с.
58. Longman Dictionary of Contemporary English. - Barcelona: Longman dictionaries, 1995. – 879 p.
59. Woodhouse dictionary. – N. J., 1972. – 225 p.
60. Oxford English Dictionary: електронний ресурс. – Режим доступу : <http://oxforddictionaries.com/definition/english/neologism?q=neologism>.
61. WiseGEEK Dictionary: електронний ресурс. – Режим доступу : <http://www.wisegeek.com/what-is-a-neologism.htm>.

ДОДАТОК

No.	Source Text	Target Text	Ways of translation
1.	<p>– Well, well, if it isn't my favourite nerd bird.</p> <p>– Very funny. Real mature.</p> <p>– Hey, pet! Where you migrating to this year? The breakfast nook?</p> <p>– Throw all the snowballs you want. I'm protected by this magical force-field called glass. It's what keeps us so toasty and warm in here while you guys are out there freezing your...</p>	<p>– Так, так, це ж наш улюблений папуга-ботанік.</p> <p>– Дуже смішно, так по-дорослому.</p> <p>– Ей, вихованець, куди ти мігруєш цього літа? На кухню?</p> <p>– Кидає сніжками, скільки хочете, я захищений чарівним укріпленим склом. Завдяки йому, тут тепло і затишно, в той час як ви відморозите свої</p>	Literal translation
2.	<p>– Is she a performer?</p> <p>– No, in fact, she's my dentist. Doctor Barbosa!</p> <p>– Don't forget to floss, Tulio!</p>	<p>– Вона танцівниця?</p> <p>– Ні, це ж мій зубний лікар! Доктор Барбоза!</p> <p>– О, не забувайте чистити зуби!</p>	Literal translation
3.	<p>– It was very nice of you to stop in and squawk around and throw my bird but now it's time for you to go.</p>	<p>– Було дуже мило, що ви завітали до нас, зацвірінькали тут, жбурнули мою птицю, але тепер вам пора йти.</p>	Literal translation
4.	<p>– Heck, he doesn't even fly!</p> <p>– But of course he can</p>	<p>– До того ж він навіть не вмє літати.</p> <p>– Він вмє літати, він</p>	Functional substitution

	<p>fly! He's a perfect specimen.</p> <p>– What are you doing?</p> <p>– Don't worry, their natural instincts always take over.</p> <p>– Wait, wait, wait! No, no!</p> <p>– Well, almost always.</p>	<p>прекрасний екземпляр.</p> <p>– Що ви робите?</p> <p>– Не хвилюйтеся, природні інстинкти візьмуть своє.</p> <p>– Стійте, стійте, ні, ні!</p> <p>– Ну ... майже злетів.</p>	
5.	<p>– I introduced myself and shook my tail feathers counter-clockwise thus deferring to his dominance.</p> <p>– I didn't get that at all.</p>	<p>– Я представився і потряс хвостом проти годинникової стрілки, визнаючи його лідерство.</p> <p>– Якось я цього не зрозумів.</p>	Literal translation with lexical transaformation
6.	<p>– You two are coming with me.</p> <p>– In your little monkey dreams.</p> <p>– Yeah. That was meant for you.</p>	<p>– Ви двоє підете зі мною.</p> <p>– Тільки в твоєму мавпячому сні.</p> <p>– Так. Це призначалося тобі.</p>	Omission
7.	<p>– You can drive a motorcycle, right?</p> <p>– You insult me. No, I can't drive a motorcycle.</p>	<p>– Сподіваюся, ти вмієш їздити на мотоциклі?</p> <p>– Ти мене ображаєш. Ні, я не вмію на ньому їздити</p>	Addition
8.	<p>– Are you sure this is safe?</p> <p>– Sure. There's nothing to it. Now, if something goes wrong, scream really loud! Because I can't hear too good</p>	<p>– Скажи, а це не небезпечно?</p> <p>– Звичайно ні, справа нехитра. Якщо щось трапиться, кричіть голосніше. Я дуже погано</p>	antonymous translation

	<p>with this thing on. Hey, Rafi! Get the switch, please.</p> <p>– Don't worry. He's a professional.</p> <p>– Now, try not to move! I can't really see out of this thing, either!</p>	<p>чую в цій штуці. Гей, Рафі, включай рубильник!</p> <p>– Не хвилюйтеся, він же професіонал.</p> <p>– І не ворухіться, я в цій штуці і бачу не дуже добре.</p>	
9.	<p>– You belong together! You are Juliet to his Romeo! Sure, they both die in the end, but you get my point!</p>	<p>– Ви створені один для одного! Ти його Джульєтта, а він твій Ромео! Звичайно, вони обидва померли в кінці, але не в цьому суть!</p>	Literal translation
10.	<p>– So mother, earlier I was saying that tomorrow was a pretty big day and you didn't really respond. So I'm just going to tell you. It's my birthday! TADA!</p> <p>– No, no, no...can't be. I distinctly remember your birthday was last year.</p> <p>– That's the funny thing about birthdays. They're kind of an annual thing.</p>	<p>– Мамо, я вже говорила, що завтра дуже важливий день, а ти так нічого не відповіла. Так ось, завтра мій день народження! Та да!</p> <p>– Ну-ну-ну, дурниці. Я точно пам'ятаю, день народження був рік тому.</p> <p>– У цьому-то і краса дня народження, це щорічна подія.</p>	Literal translation
11.	<p>– This is all my fault.</p> <p>– No, no, Linda, Linda, please. This is not your fault.</p> <p>– You're right. It's not my fault. It's your fault!</p>	<p>– Це моя провина.</p> <p>– Ні, ні, Лінда, Лінда, не треба, це не твоя вина.</p> <p>– Вірно. Це не моя вина, це твоя вина!</p>	Functional substitution

12.	<p>– Where is my satchel? – I’ve hidden it. Somewhere you’ll never find it. – It’s in that pot, isn’t it? (Clang!) – Will you stop that? – Now it’s hidden where you’ll never find it.</p>	<p>– Де моя сумка? – Сховала. Не намагайся, все одно не знайдеш. – Вона он там в горщику. (Вдаряє Фліна сковорідкою) – Може вистачить?! – Ось тепер вже точно не здогадаєшся.</p>	Omission
13.	<p>– Unfortunately, the kingdom and I aren’t exactly simpatico at the moment. So I won’t be taking you anywhere.</p>	<p>– На жаль, ми з королівством трохи не в ладах в даний момент. Так що нікуди я тебе не поведу.</p>	Literal translation
14.	<p>– Something brought you here, Flynn Ryder. Call it what you will, fate, destiny... – A horse. – So I have made a decision to trust you. –A horrible decision, really.</p>	<p>– Щось призвело тебе сюди, Флінн Райдер. Бути може, це була доля, призначення ... – Або кінь. – І я прийняла рішення тобі повірити.</p>	Literal translation
15.	<p>– All right, listen, I didn’t want to have to do this but you leave me no choice. Here comes the «smolder». This is a kind of an off day for me. This doesn’t normally happen. Fine, I’ll take</p>	<p>– Гаразд, слухай, я цього робити не хотів, але ти мене змушуєш, зараз буде «моська». Напевно сьогодні не мій день, зазвичай я не відобразимо. Гаразд, йдемо</p>	Functional Substitution

	<p>you to see the lanterns.</p> <p>–Really? Oops.</p> <p>–You broke my smolder!</p>	<p>дивитися ліхтарики ...</p> <p>– Правда? Упс.</p> <p>–Ти зламала мені моську!</p>	
16.	<p>–I can't believe I did this!</p> <p>Mother would be so furious...</p> <p>That's okay, what she doesn't know won't kill her?</p> <p>Oh, my gosh, this would kill her!</p> <p>THIS IS SO FUN!</p> <p>I'm horrible daughter, I'm going back...</p> <p>I'm never going baaaccckkk!</p> <p>I am a despicable human being...</p> <p>WANHOOOO! Best day ever!</p> <p>– You know, I can't help but notice, you seem a little at war with yourself...</p>	<p>– Я не вірю, що я це зробила!</p> <p>Мати буде в люті ...</p> <p>Але ж вона не дізнається, а значить і не помре, вірно?</p> <p>А якщо вона дізнається, вона помре!</p> <p>Як же судоооовооооо!</p> <p>Я дуже погана дочка, треба повернутися ...</p> <p>Ні за що не повернуся додому!</p> <p>Я не дочка, а невдячна чудовисько ...</p> <p>Ухххууу! Кращий день в житті!</p> <p>– Знаєш, я, звичайно, перепрошую, але, схоже, ти трохи не в ладу з собою</p>	Literal translation
17.	<p>– Mama, I want to get me one of these!</p>	<p>– О, хто б знав, яка незамінна в господарстві річ!</p>	Addition
18.	<p>– Stay calm, it can probably smell fear.</p>	<p>– Спокійно, він може відчути страх.</p>	Omission

19.	<p>– No, no, no. This is bad, this is very, very bad. This is really bad. They just can't get my nose right.</p> <p>– Who cares?</p> <p>– Well, it's easy for you to say. You guys look amazing!</p>	<p>– Ой-ой-ой-ой-ой! Як же так? Це кошмар, який жах! Справжня катастрофа ... невже у мене такий ніс?</p> <p>– Яка різниця?</p> <p>– Тобі легко говорити, ви-то вийшли відмінно!</p>	Substitution
20.	<p>– look in that mirror. You know what I see? I see a strong, confident, beautiful young lady. Oh, look, you're here too. Ahahah...I'm just teasing.</p>	<p>– Поглянь но в дзеркало. Тільки подивися, яка впевнена, сильна юна красуня ... стоїть поряд з тобою! Ахахаха ... я пожартувала.</p>	Omission and substitution
21.	<p>– You should see your faces because they look...ridiculous.</p>	<p>– Бачили б ви свої обличчя як вони витягнулися.</p>	Substitution
22.	<p>– She sings to it, she turns young. Creepy, right?</p>	<p>– Вона співає і молодіє. Жах, правда?</p>	Compensation
23.	<p>– There they are! That's the float!</p> <p>– That float is a crime in itself.</p>	<p>–Ось вона, ця платформа!</p> <p>–Ця платформа вже сама по собі злочин.</p>	Functional substitution on lexical level
24.	<p>– Gross. But I'm free. Jewel! Jewel! We're free! Slimy, but free. Contaminated probably, but free.</p>	<p>– Фу, гидота! Я вільний. Перлінка, ми вільні! У слині, але вільні. Заразилися, напевно, але вільні!</p>	Literal translation and addition

25.	<p>– I got you’s good. – What? – I could’ve ripped your throats out, but I didn’t. But I could’ve.</p>	<p>– Класно я вас надурив. – Що? –Я міг би вас розірвати, але не став. Але ж міг.</p>	Literal translation
26.	<p>– Blu. Down here. Just tell her: «You have beautiful eyes». – That’s good. Great idea. I have beautiful eyes. – Yeah, okay. Sure, they’re nice. –No, her eyes. Her eyes. – Right, yeah. Your eyes, your eyes are great, not mine. I mean, mine are okay. But yours, I bet you can see right through them.</p>	<p>– Голубчик, я тут. Скажи їй: «У тебе такі гарні очі». –Я зрозумів, відмінна ідея. У мене гарні очі. – Е, та, звичайно, вони нічого. – Та ні, її очі, її. – Так звичайно. Твої очі, твої очі класні, не мої. Тобто, мої теж нічого, але твої, впевнений, ти класно ними бачиш.</p>	Literal translation.
27.	<p>– You guys were like fire and ice. – Thunder and lightning! – Hip and hop! – Cheese and sprinkles! It’s a Minnesota thing. – You see? Nothing you say makes any sense!</p>	<p>–Ви були як лід і полум'я. – Грім і блискавка! –Хіп і хоп! – Сир і конфетті! Так прийнято в Міннесоті. – Я ж казав, ти несеш тільки маячню!</p>	Literal translation
28.	<p>– This is the coolest place I’ve ever seen. Despite all the obvious health code violations.</p>	<p>– Це найкраще місце в світі. Незважаючи на всі порушення санітарних норм.</p>	Omission

	<p>– I like you! Nothing you say makes any sense.</p>	<p>– Ти мені подобаєшся! Ти несеш суцільна маячня.</p>	
29.	<p>– I would love to go five minutes without almost getting killed. Is that too much to ask?</p> <p>–For a bird who can't fly, yeah.</p>	<p>–Мені потрібно 5 хвилин без ризику для життя. Не дуже багато?</p> <p>–Для птахи не вміє літати - це занадто.</p>	Literal translation
30.	<p>– And if our featherless friends can do it, how hard can it be?</p> <p>–Wait, wait! Mommy!</p> <p>– Fun, right?</p> <p>– Yeah. Fun.</p>	<p>– Якщо безпорадні друзі, невже не зможемо ми?</p> <p>– Ні ні! Мамо!</p> <p>– Прикольно, правда?</p> <p>– Так прикольно.</p>	Replacement
31.	<p>– I mean it's not like we're just hurling ourselves off a mountain or something. Right?</p> <p>– Actually that was pretty much my entire plan.</p>	<p>– Ми ж не будемо стрімголов стрибати з гори або шось на зразок того. Правда?</p> <p>–Чесно кажучи, план саме такий.</p>	Omission
32.	<p>– There are two blue macaws out there and I need your multitude of eyes to help me find them.</p> <p>– Yeah? What's in it for us?</p> <p>– Well, that's a fair question. Let's discuss it. I certainly see your point of view,</p>	<p>– Мені потрібні ваші очі, щоб ви допомогли знайти двох синіх папуг.</p> <p>– Так? І що ми будемо з цього мати?</p> <p>– Законне запитання. Давай все обговоримо. Я зрозумів твій натяк, але що ж я можу зробити для тебе?</p>	Gramatical transformation

	<p>but what could I possibly do for you in return?</p> <p>– Save me! Save me!</p> <p>– Well, that’s a thought. Yeah. But is it enough? I don’t want to feel like I’m cheating you.</p> <p>– Help me, help me! No, no! We’ll do it, we’ll do it. Save me, please. Save me!</p> <p>– All right, you’ve twisted my wing. Deal.</p>	<p>– Спаси мене, спаси мене!</p> <p>– О, а це думка, так. Але чи не замало буде, я не хочу тебе обманювати.</p> <p>– Спаси, спаси, спаси, спаси, немає, ми все зробимо. Спаси мене, я прошу тебе, спаси мене!</p> <p>– Ти мене умовив, згоден.</p>	
33.	<p>– I still remember the song that was playing when I first laid eyes on you: «Tall and tan and young and lovely, the girl from Ipanema goes walking». Come on, baby, sing it!</p> <p>– «And when she passes, each one she passes goes, ah»!</p> <p>– Like a river of the sweetest honey.</p> <p>– I guess love is deaf, too.</p>	<p>– Я до сих пір пам'ятаю пісню яка звучала коли я поклав на тебе око: «Tall and tan and young and lovely, the girl from Ipanema goes walking». Давай, дитинко, заспівай!</p> <p>– «And when she passes, each one she passes goes, ah»!</p> <p>– Просто ангельський у тебе голосок.</p> <p>– Вважаю, любов ще й глуха.</p>	Substitution and omission
34.	<p>– Again with the eye. Okay, want me to call your mother?</p> <p>– No!</p>	<p>– Знову в око! Мені що, покликати маму?</p> <p>– Чи не!</p> <p>– Завжди спрацьовує.</p>	Literal translation and omission

	<p>– Works every time. They're scared to death of her.</p>	Вони її бояться.	
35.	– Precious, aren't they?	– Які вони милі.	Antonymous translation
36.	<p>– Now, come on, we need to find a safe place to spend the night.</p> <p>– Safe? Safe? We are in the jungle. You know when people say «It's a jungle out there»? Well. I'm pretty sure they don't mean it as a good thing.</p> <p>– Look, I hate to break it to you, but this is where our kind naturally lives.</p> <p>– Hey, don't talk to me about nature. I watch animal planet. I know all about the food chain. You see? Out here, I'm just an hors d'oeuvre. Nothing more than a feathery spring roll.</p>	<p>– Треба знайти безпечне місце для ночівлі.</p> <p>– Безпечне? Безпечне? Ми з тобою в джунглях. Коли люди говорять «Чим далі в ліс», вони мають на увазі щось дуже нехороше.</p> <p>– Слухай, неприємно тебе засмучувати, але це місце існування нашого виду</p> <p>– Гей, гей, не треба мені говорити про природу, я дивлюся в світі тварин. Я все знаю про ланцюжку харчування. Ти бачила, бачила? Тут я просто закуска. Не більше ніж пернатий пиріжок.</p>	Substitution
37.	– Get out of here, you putrid poultry!	– Забирайся звідси, тупа курятина!	Literal translation
38.	– Sweet nightmares.	– Солодких кошмарів.	Literal translation

39.	– Nice birdie. Here you go. Cannibal.	– Хороша, добра пташка. Це тобі. Канібал.	Addition
40.	– Rock, paper, scissors, shoot! – Yes! – Nuh-uh, scissors cuts rock. – Oh, man. How come you always win?	– Камінь ножиці папір. –Є! – Неа, ножиці ріжуть камінь. – Ну чому ти весь час виграєш?	Omission
41.	–Now go home to your mama. –But I don't have a mama. –Father? –Brother? – Goldfish?	– А тепер іди до мама. – Але у мене немає мама. – І тата? –А брата? – І золотої рибки?	Literal translation
42.	– I don't understand. Sylvio is the best guard in the business.	– Я не розумію, Сільвіо найкращий охоронець.	Literal translation and omission
43.	– Well, you know what? Squawk, squawkity, squawk, squawk! I'm sorry. I didn't mean to curse.	– Знаєш що? Чик чирик чики чик! Прости, я не хотіла сваритися.	Loan translation
44.	– This is all my fault. – No, no, Linda, Linda, please. This is not your fault. – You're right. It's not my fault. It's your fault!	– Це моя провина. – Ні, ні, Лінда, Лінда, не треба, це не твоя вина. – Вірно. Це не моя вина, це твоя вина!	Functional substitution
45.	– You would rather be	– Значить тобі краще	Literal

	<p>with a human than with your own kind.</p> <p>- Well, that human has given me love and affection for the past 15 years whereas my own kind try to strangle me after 15 seconds.</p>	<p>бути з людиною, ніж зі своїми?</p> <p>- Точно, та людина дарувала мені любов цілих 15 років, а своя намагалась задушити мене перші ж 15 секунд.</p>	translation
46.	<p>-I am not from here.</p> <p>- Hey, Nico. He's a tourist.</p> <p>- Funny, you don't look like one.</p> <p>- Really, I don't?</p> <p>- Except you got pigeon doo-doo on your nose.</p> <p>- Oh, no, this is just SPF 3000.</p>	<p>-Я, знаєте, не місцевий.</p> <p>- Ей, Ніко, він турист!</p> <p>- А ти не дуже-то схожий.</p> <p>-Правда? Не схожий?</p> <p>- Хоча у тебе голубиний послід на дзьобі.</p> <p>- О, ні, ні, це просто крем від сонця.</p>	Descriptive translation
47.	<p>-So, where is Jewel?</p> <p>- We have a special place for Jewel. She's a very spirited bird.</p> <p>- I'll say.</p> <p>- She did that? Charming.</p> <p>Okay, I want to go home now.</p>	<p>-А де Перлінка?</p> <p>- О, вона у нас на особливому місці. Вона дуже активний птах.</p> <p>-О, це вже точно.</p> <p>- Це вона зробила?</p> <p>Дуже мило. Ну все, я хочу додому.</p>	Loan translation
48.	<p>- I'm going to make you look irresistible</p>	<p>-Я зроблю так, щоб ти був неперевершений</p>	Literal translation.
49.	<p>-What were they talking</p>	<p>-Про що ти говориш,</p>	Literal

	about? She's like an angel. An angel who's getting really close...You're standing on my throat.	вона як ангел. Ангел, який все ближче ... ти стоїш у мене на горлі.	translation.
50.	<p>–Okay, I had nothing to do with that. But, you have to admit it's actually a pretty good song.</p> <p>– Wow. That was fast.</p> <p>– Lionel Richie works every time.</p>	<p>– Повір мені, я тут зовсім ні при чому. Але, ха, погодься, що пісня класна.</p> <p>–Ого, як все швидко.</p> <p>– Лайнел Річі діє безвідмовно.</p>	Transcription
51.	<p>– Well, well, if it isn't my favourite nerd bird.</p> <p>– Very funny. Real mature.</p> <p>– Hey, pet! Where you migrating to this year? The breakfast nook?</p> <p>– Throw all the snowballs you want. I'm protected by this magical force-field called glass. It's what keeps us so toasty and warm in here while you guys are out there freezing your...</p>	<p>– Так, так, це ж наш улюблений папуга-ботанік.</p> <p>– Дуже смішно, так подорослому.</p> <p>– Ей, вихованець, куди ти мігруєш цього літа? На кухню?</p> <p>– Кидає сніжками, скільки хочете, я захищений чарівним укріпленим склом. Завдяки йому, тут тепло і затишно, в той час як ви відморозжуєте свої</p>	Literal translation
52.	<p>– Is she a performer?</p> <p>– No, in fact, she's my dentist. Doctor Barbosa!</p> <p>– Don't forget to floss, Tulio!</p>	<p>– Вона танцівниця?</p> <p>– Ні, це ж мій зубний лікар! Доктор Барбоза!</p> <p>– О, не забувайте чистити зуби!</p>	Literal translation

53.	<p>– It was very nice of you to stop in and squawk around and throw my bird but now it's time for you to go.</p>	<p>– Було дуже мило, що ви завітали до нас, зацвірінькали тут, жбурнули мою птицю, але тепер вам пора йти.</p>	Literal translation
54.	<p>– Heck, he doesn't even fly!</p> <p>– But of course he can fly! He's a perfect specimen.</p> <p>– What are you doing?</p> <p>– Don't worry, their natural instincts always take over.</p> <p>– Wait, wait, wait! No, no!</p> <p>– Well, almost always.</p>	<p>– До того ж він навіть не вміє літати.</p> <p>– Він уміє літати, він прекрасний екземпляр.</p> <p>– Що ви робите?</p> <p>– Не хвилюйтеся, природні інстинкти візьмуть своє.</p> <p>– Стійте, стійте, ні, ні!</p> <p>– Ну ... майже злетів.</p>	Functional substitution
55.	<p>– I introduced myself and shook my tail feathers counter-clockwise thus deferring to his dominance.</p> <p>– I didn't get that at all.</p>	<p>– Я представився і потряс хвостом проти годинникової стрілки, визнаючи його лідерство.</p> <p>– Якимось чином я цього не зрозумів.</p>	Literal translation with lexical transformation
56.	<p>– You two are coming with me.</p> <p>– In your little monkey dreams.</p> <p>– Yeah. That was meant for you.</p>	<p>– Ви двоє підете зі мною.</p> <p>– Тільки в твоєму мавпячому сні.</p> <p>– Так. Це призначалося тобі.</p>	Omission
57.	<p>– You can drive a motorcycle, right?</p>	<p>– Сподіваюся, ти вмієш їздити на мотоциклі?</p>	Addition

	<p>– You insult me. No, I can't drive a motorcycle.</p>	<p>– Ти мене ображаєш. Ні, я не вмію на ньому їздити</p>	
58.	<p>– Are you sure this is safe?</p> <p>– Sure. There's nothing to it. Now, if something goes wrong, scream really loud! Because I can't hear too good with this thing on. Hey, Rafi! Get the switch, please.</p> <p>– Don't worry. He's a professional.</p> <p>– Now, try not to move! I can't really see out of this thing, either!</p>	<p>– Скажи, а це не небезпечно?</p> <p>– Звичайно ні, справа нехитра. Якщо щось трапиться, кричіть голосніше. Я дуже погано чую в цій штуці. Гей, Рафі, включай рубильник!</p> <p>– Не хвилюйтеся, він же професіонал.</p> <p>– І не ворухіться, я в цій штуці і бачу не дуже добре.</p>	antonymous translation
59.	<p>– You belong together! You are Juliet to his Romeo! Sure, they both die in the end, but you get my point!</p>	<p>– Ви створені один для одного! Ти його Джульєтта, а він твій Ромео! Звичайно, вони обидва померли в кінці, але не в цьому суть!</p>	Literal translation
60.	<p>– So mother, earlier I was saying that tomorrow was a pretty big day and you didn't really respond. So I'm just going to tell you. It's my birthday! TADA!</p> <p>– No, no, no...can't be. I distinctly remember your birthday was last year.</p>	<p>– Мамо, я вже говорила, що завтра дуже важливий день, а ти так нічого не відповіла. Так ось, завтра мій день народження! Та да!</p> <p>– Ну-ну-ну, дурниці. Я точно пам'ятаю, день народження був рік тому.</p>	Literal translation

	<p>– That’s the funny thing about birthdays. They’re kind of an annual thing.</p>	<p>– У цьому-то і краса дня народження, це щорічна подія.</p>	
61.	<p>– This is all my fault. – No, no, Linda, Linda, please. This is not your fault. – You’re right. It’s not my fault. It’s your fault!</p>	<p>– Це моя провина. – Ні, ні, Лінда, Лінда, не треба, це не твоя вина. – Вірно. Це не моя вина, це твоя вина!</p>	Functional substitution
62.	<p>– Where is my satchel? – I’ve hidden it. Somewhere you’ll never find it. – It’s in that pot, isn’t it? (Clang!) – Will you stop that? – Now it’s hidden where you’ll never find it.</p>	<p>– Де моя сумка? – Сховала. Не намагайся, все одно не знайдеш. – Вона он там в горщику. (Вдаряє Фліна сковорідкою) – Може вистачить?! – Ось тепер вже точно не здогадаєшся.</p>	Omission
63.	<p>– Unfortunately, the kingdom and I aren’t exactly simpatico at the moment. So I won’t be taking you anywhere.</p>	<p>– На жаль, ми з королівством трохи не в ладах в даний момент. Так що нікуди я тебе не поведу.</p>	Literal translation
64.	<p>– Something brought you here, Flynn Ryder. Call it what you will, fate, destiny... – A horse. – So I have made a decision to trust you. – A horrible decision,</p>	<p>– Щось призвело тебе сюди, Флінн Райдер. Бути може, це була доля, призначення ... – Або кінь. – І я прийняла рішення тобі повірити.</p>	Literal translation

	really.		
65.	<p>– All right, listen, I didn't want to have to do this but you leave me no choice. Here comes the «smolder». This is a kind of an off day for me. This doesn't normally happen. Fine, I'll take you to see the lanterns.</p> <p>–Really? Oops.</p> <p>–You broke my smolder!</p>	<p>– Гаразд, слухай, я цього робити не хотів, але ти мене змушуєш, зараз буде «моська». Напевно сьогодні не мій день, зазвичай я не відобразимо. Гаразд, йдемо дивитися ліхтарики ...</p> <p>– Правда? Упс.</p> <p>–Ти зламала мені моську!</p>	Functional Substitution
66.	<p>–I can't believe I did this! Mother would be so furious...</p> <p>That's okay, what she doesn't know won't kill her?</p> <p>Oh, my gosh, this would kill her!</p> <p>THIS IS SO FUN!</p> <p>I'm horrible daughter, I'm going back...</p> <p>I'm never going baaaccckkk!</p> <p>I am a despicable human being...</p> <p>WANHOOOO! Best day ever!</p> <p>– You know, I can't help but notice, you seem a little at</p>	<p>– Я не вірю, що я це зробила!</p> <p>Мати буде в люті ...</p> <p>Але ж вона не дізнається, а значить і не помре, вірно?</p> <p>А якщо вона дізнається, вона помре!</p> <p>Як же судоооовооооо!</p> <p>Я дуже погана дочка, треба повернутися ...</p> <p>Ні за що не повернуся додому!</p> <p>Я не дочка, а невдячна чудовисько ...</p> <p>Ухххууу! Кращий день в житті!</p> <p>– Знаєш, я, звичайно, перепрошую, але, схоже, ти</p>	Literal translation

	war with yourself...	трохи не в ладу з собою	
67.	– Mama, I want to get me one of these!	– О, хто б знав, яка незамінна в господарстві річ!	Addition
68.	– Stay calm, it can probably smell fear.	– Спокійно, він може відчути страх.	Omission
69.	– No, no, no. This is bad, this is very, very bad. This is really bad. They just can't get my nose right. – Who cares? – Well, it's easy for you to say. You guys look amazing!	– Ой-ой-ой-ой-ой! Як же так? Це кошмар, який жах! Справжня катастрофа ... невже у мене такий ніс? – Яка різниця? – Тобі легко говорити, ви-то вийшли відмінно!	Substitution
70.	– look in that mirror. You know what I see? I see a strong, confident, beautiful young lady. Oh, look, you're here too. Ahahah...I'm just teasing.	– Поглянь но в дзеркало. Тільки подивися, яка впевнена, сильна юна красуня ... стоїть поряд з тобою! Ахахаха ... я пожартувала.	Omission and substitution
71.	– You should see your faces because they look...ridiculous.	– Бачили б ви свої обличчя як вони витягнулися.	Substitution
72.	– She sings to it, she turns young. Creepy, right?	– Вона співає і молодіє. Жах, правда?	Compensation
73.	– There they are! That's the float!	–Ось вона, ця платформа!	Functional substitution on

	– That float is a crime in itself.	–Ця платформа вже сама по собі злочин.	lexical level
74.	– Gross. But I'm free. Jewel! Jewel! We're free! Slimy, but free. Contaminated probably, but free.	– Фу, гидота! Я вільний. Перлінка, ми вільні! У слині, але вільні. Заразилися, напевно, але вільні!	Literal translation and addition
75.	– I got you's good. – What? – I could've ripped your throats out, but I didn't. But I could've.	– Класно я вас надурив. – Що? –Я міг би вас розірвати, але не став. Але ж міг.	Literal translation
76.	– Blu. Down here. Just tell her: «You have beautiful eyes». – That's good. Great idea. I have beautiful eyes. – Yeah, okay. Sure, they're nice. –No, her eyes. Her eyes. – Right, yeah. Your eyes, your eyes are great, not mine. I mean, mine are okay. But yours, I bet you can see right through them.	– Голубчик, я тут. Скажи їй: «У тебе такі гарні очі». –Я зрозумів, відмінна ідея. У мене гарні очі. – Е, та, звичайно, вони нічого. – Та ні, її очі, її. – Так звичайно. Твої очі, твої очі класні, не мої. Тобто, мої теж нічого, але твої, впевнений, ти класно ними бачиш.	Literal translation.
77.	– You guys were like fire and ice. – Thunder and lightning! – Hip and hop!	–Ви були як лід і полум'я. – Грім і блискавка! –Хіп і хоп!	Literal translation

	<p>– Cheese and sprinkles! It's a Minnesota thing.</p> <p>– You see? Nothing you say makes any sense!</p>	<p>– Сир і конфетти! Так прийнято в Міннесоті.</p> <p>– Я ж казав, ти несеш тільки маячню!</p>	
78.	<p>– This is the coolest place I've ever seen. Despite all the obvious health code violations.</p> <p>– I like you! Nothing you say makes any sense.</p>	<p>– Це найкраще місце в світі. Незважаючи на всі порушення санітарних норм.</p> <p>– Ти мені подобаєшся! Ти несеш суцільна маячня.</p>	Omission
79.	<p>– I would love to go five minutes without almost getting killed. Is that too much to ask?</p> <p>–For a bird who can't fly, yeah.</p>	<p>–Мені потрібно 5 хвилин без ризику для життя. Не дуже багато?</p> <p>–Для птахи не вмiє літати - це занадто.</p>	Literal translation
80.	<p>– And if our featherless friends can do it, how hard can it be?</p> <p>–Wait, wait! Mommy!</p> <p>– Fun, right?</p> <p>– Yeah. Fun.</p>	<p>– Якщо безпорадні друзі, невже не зможемо ми?</p> <p>– Ні ні! Мамо!</p> <p>– Прикольно, правда?</p> <p>– Так прикольно.</p>	Replacement
81.	<p>– I mean it's not like we're just hurling ourselves off a mountain or something. Right?</p> <p>– Actually that was pretty much my entire plan.</p>	<p>– Ми ж не будемо стрімголов стрибати з гори або шось на зразок того. Правда?</p> <p>–Чесно кажучи, план саме такий.</p>	Omission
82.	<p>– There are two blue macaws out there and I need your multitude of eyes to help</p>	<p>– Мені потрібні ваші очі, щоб ви допомогли знайти двох синіх папуг.</p>	Gramatical transformation

	<p>me find them.</p> <p>– Yeah? What’s in it for us?</p> <p>– Well, that’s a fair question. Let’s discuss it. I certainly see your point of view, but what could I possibly do for you in return?</p> <p>– Save me! Save me!</p> <p>– Well, that’s a thought. Yeah. But is it enough? I don’t want to feel like I’m cheating you.</p> <p>– Help me, help me! No, no! We’ll do it, we’ll do it. Save me, please. Save me!</p> <p>– All right, you’ve twisted my wing. Deal.</p>	<p>– Так? І що ми будемо з цього мати?</p> <p>– Законне запитання. Давай все обговоримо. Я зрозумів твій натяк, але що ж я можу зробити для тебе?</p> <p>– Спаси мене, спаси мене!</p> <p>– О, а це думка, так. Але чи не замало буде, я не хочу тебе обманювати.</p> <p>– Спаси, спаси, спаси, спаси, немає, ми все зробимо. Спаси мене, я прошу тебе, спаси мене!</p> <p>– Ти мене умовив, згоден.</p>	
83.	<p>– I still remember the song that was playing when I first laid eyes on you: «Tall and tan and young and lovely, the girl from Ipanema goes walking». Come on, baby, sing it!</p> <p>– «And when she passes, each one she passes goes, ah»!</p> <p>– Like a river of the</p>	<p>– Я до сих пір пам'ятаю пісню яка звучала коли я поклав на тебе око: «Tall and tan and young and lovely, the girl from Ipanema goes walking». Давай, дитинко, заспівай!</p> <p>– «And when she passes, each one she passes goes, ah»!</p> <p>– Просто ангельський у тебе</p>	Substitution and omission

	<p>sweetest honey.</p> <p>– I guess love is deaf, too.</p>	<p>ГОЛОСОК.</p> <p>– Вважаю, любов ще й глуха.</p>	
84.	<p>– Again with the eye.</p> <p>Okay, want me to call your mother?</p> <p>– No!</p> <p>– Works every time.</p> <p>They're scared to death of her.</p>	<p>– Знову в око! Мені що, покликати маму?</p> <p>– Чи не!</p> <p>– Завжди спрацьовує.</p> <p>Вони її бояться.</p>	<p>Literal translation and omission</p>
85.	<p>– Precious, aren't they?</p>	<p>– Які вони милі.</p>	<p>Antonymous translation</p>
86.	<p>– Now, come on, we need to find a safe place to spend the night.</p> <p>– Safe? Safe? We are in the jungle. You know when people say «It's a jungle out there»? Well. I'm pretty sure they don't mean it as a good thing.</p> <p>– Look, I hate to break it to you, but this is where our kind naturally lives.</p> <p>– Hey, don't talk to me about nature. I watch animal planet. I know all about the food chain. You see? Out here, I'm just an hors d'oeuvre. Nothing more than a feathery</p>	<p>– Треба знайти безпечне місце для ночівлі.</p> <p>– Безпечне? Безпечне? Ми з тобою в джунглях. Коли люди говорять «Чим далі в ліс», вони мають на увазі щось дуже нехороше.</p> <p>– Слухай, неприємно тебе засмучувати, але це місце існування нашого виду</p> <p>– Гей, гей, не треба мені говорити про природу, я дивлюся в світі тварин. Я все знаю про ланцюжку харчування. Ти бачила, бачила? Тут я просто закуска. Не більше ніж пернатий пиріжок.</p>	<p>Substitution</p>

	spring roll.		
87.	– Get out of here, you putrid poultry!	– Забирайся звідси, тупа курятина!	Literal translation
88.	– Sweet nightmares.	– Солодких кошмарів.	Literal translation
89.	–Nice birdie. Here you go. Cannibal.	– Хороша, добра пташка. Це тобі. Канібал.	Addition
90.	– Rock, paper, scissors, shoot! – Yes! – Nuh-uh, scissors cuts rock. – Oh, man. How come you always win?	– Камінь ножиці папір. –Є! – Неа, ножиці ріжуть камінь. – Ну чому ти весь час виграєш?	Omission
91.	–Now go home to your mama. –But I don't have a mama. –Father? –Brother? –Goldfish?	– А тепер іди до мами. – Але у мене немає мами. – І тата? –А брата? – І золотої рибки?	Literal translation
92.	– I don't understand. Sylvio is the best guard in the business.	– Я не розумію, Сільвіо найкращий охоронець.	Literal translation and omission
93.	– Well, you know what? Squawk, squawkity, squawk, squawk! I'm sorry. I didn't mean to curse.	– Знаєш що? Чик чирик чики чик! Прости, я не хотіла сваритися.	Loan translation

94.	<p>– This is all my fault.</p> <p>– No, no, Linda, Linda, please. This is not your fault.</p> <p>– You’re right. It’s not my fault. It’s your fault!</p>	<p>– Це моя провина.</p> <p>– Ні, ні, Лінда, Лінда, не треба, це не твоя вина.</p> <p>– Вірно. Це не моя вина, це твоя вина!</p>	Functional substitution
95.	<p>– You would rather be with a human than with your own kind.</p> <p>– Well, that human has given me love and affection for the past 15 years whereas my own kind try to strangle me after 15 seconds.</p>	<p>– Значить тобі краще бути з людиною, ніж зі своїми?</p> <p>– Точно, та людина дарувала мені любов цілих 15 років, а своя намагалась задушити мене перші ж 15 секунд.</p>	Literal translation
96.	<p>–I am not from here.</p> <p>– Hey, Nico. He’s a tourist.</p> <p>– Funny, you don’t look like one.</p> <p>– Really, I don’t?</p> <p>– Except you got pigeon doo-doo on your nose.</p> <p>– Oh, no, this is just SPF 3000.</p>	<p>–Я, знаєте, не місцевий.</p> <p>– Ей, Ніко, він турист!</p> <p>– А ти не дуже-то схожий.</p> <p>–Правда? Не схожий?</p> <p>– Хоча у тебе голубиний послід на дзьобі.</p> <p>– О, ні, ні, це просто крем від сонця.</p>	Descriptive translation
97.	<p>–So, where is Jewel?</p> <p>– We have a special place for Jewel. She’s a very spirited bird.</p> <p>– I’ll say.</p>	<p>–А де Перлінка?</p> <p>– О, вона у нас на особливому місці. Вона дуже активний птах.</p> <p>–О, це вже точно.</p>	Loan translation

	<p>– She did that? Charming. Okay, I want to go home now.</p>	<p>– Це вона зробила? Дуже мило. Ну все, я хочу додому.</p>	
98.	<p>– I’m going to make you look irresistible</p>	<p>–Я зроблю так, щоб ти був неперевершений</p>	<p>Literal translation.</p>
99.	<p>–What were they talking about? She’s like an angel. An angel who’s getting really close...You’re standing on my throat.</p>	<p>–Про що ти говориш, вона як ангел. Ангел, який все ближче ... ти стоїш у мене на горлі.</p>	<p>Literal translation.</p>
100.	<p>–Okay, I had nothing to do with that. But, you have to admit it’s actually a pretty good song. – Wow. That was fast. – Lionel Richie works every time.</p>	<p>– Повір мені, я тут зовсім ні при чому. Але, ха, погодься, що пісня класна. –Ого, як все швидко. – Лайнел Річі діє безвідмовно.</p>	<p>Transcription</p>

SUMMARY

Nowadays, the interest of a wide range of users of media resources in scientific, educational, and entertaining English-language programs is growing in Ukraine. There is a growing need for highly qualified translators who are competent in social, political, literary, and historical issues.

One of the difficult problems when translating different texts is humor. Humor is the most important phenomenon in English culture, which was formed depending on national traditions and values.

Perfect command of a foreign language does not ensure a successful translation of a humorous text or oral speech. When translating into another language, the humor contained in the original text may be lost. Translators often face the problem of the untranslatability of certain aspects of humor, the inadequacy of conveying subtleties of humor, etc.

The principles of the formation of the cognitive-active direction of modern translation studies are defined in the works of I. S. Alekseeva, G. I. Bogin, I. E. Klyukanov, O. M. Kryukov, V. O. Rushchakova, N. K. Ryabtseva, Yu. O. Sorokina, P. Kh. Toropa, T. O. Fesenko, V. I. Khairullina, and others.

The problem of reproducing the comic in translation studies was dealt with by domestic and foreign scientists - Yu. V. Galyaeva, R. Diot, K. E. Zhuk, R. S. Kolesnyk, I. Yu. Marchenkova, R. O. Orlova, O. A. Pavlovska, D. Chiaro and others.

In the methodology of translation, the issues of studying and applying methods and techniques of comic transmission, problems of reproducing the comic in media discourse are relevant.

The purpose of the study is to reveal the linguistic stylistic features of the comic in the English-language media discourse and to determine the mechanisms of their translation into Ukrainian.

Achieving the set goal led to solving the following **tasks**:

- to determine the language means of creating a comic;

- to find out the lexical and semantic methods of creating a comic;
- to reveal the linguistic stylistic features of the comic depiction of reality;
- to analyze incongruity as a factor of the comic;
- to determine the role and features of dialogue in media discourse.

The object of research is linguistic means of creating a comic.

The subject of the research is the strategy and tactics of the translation of the comic in the media discourse.

In solving the problem of reproducing the linguistic stylistic features of the comic representation of reality, the research used the following **methods**:

- general scientific: analysis, synthesis, induction;
- methods of linguistic and cultural analysis: cultural-historical analysis, comparative analysis;
- methods of quantitative calculations for generalization of the received information.

The study of English-language media discourse led to the application of linguistic analysis: methods of contextual, component, linguistic stylistic analysis.

The study of the methods of translation of verbal means of creating the comic in dialogues in the Ukrainian language determined the expediency of applying translational and transformational analysis.

The scientific novelty of the obtained results is that:

- the definition of the concept of "humorous dialogue" is given;
- the means of creating the comic in the English-language artistic discourse are singled out;
- the ways and general tendencies of comic reproduction in artistic discourse are indicated.

The results obtained in the qualification work are a certain contribution to the general theory of translation.

The practical value of the obtained results is determined by the fact that they can be used in lectures and seminars on the theory and practice of translation in higher education, special courses, and in translation practice.

The qualifying work consists of an introduction, three sections with conclusions to each of them, conclusions to the entire work, a list of used sources, appendices and a summary.

The Introduction substantiates the relevance of the research, formulates the goal and task, defines the object and subject of the research, indicates the methods, scientific novelty of the obtained results, their practical significance, highlights the structure and scope of the qualification work.

In the first chapter, the comic is considered as a category of aesthetics, the problems of comic research and its translation are highlighted, discourse is considered as a complex linguistic structure, and the peculiarities of media discourse are indicated.

The second chapter examines linguistic stylistic means of creating the comic in English-language artistic discourse, considers incongruity as a mechanism for creating the comic.

In the third chapter, the ways of reproducing the comic in the English-language artistic discourse in the Ukrainian language are analyzed, a translation analysis of comically marked dialogues is made.

Theoretical and practical results of the performed research are formulated in the Conclusions.